

UTRIP OBČINE  
LUKOVICA



# Rokovnjak

INFORMATIVNO  
ZABAVNI  
ČASOPIS



Poština plačana pri pošti  
1225 Lukoviča

Letnik 3 - št. 6  
Rožnik (junij)  
IZDAJA OBČI

Sklad ljubiteljskih kultur  
dejavnosti Domžale

Ljubljanska 61

1230 Domžale



Pripravite konjičke ...  
cesta se gradi ?





## BLIŽAJO SE PRAZNIKI IN POČITNICE

Kar hitro mineva čas in kmalu bo pol letošnjega leta za nami. Pred nami je referendum, ki bo odločal o politični sliki v našem prostoru. Veliko besed je bilo že izrečenih v zvezi s sprejemanjem dopolnjenega zakona o pravici žensk do zdravljenja neplodnosti. Polemike, ki so ob tem nastale, so nam šele dale vedeti, da zakon ne govori samo o zdravljenju. Prav tako bi šla ta resnica mimo nas, saj po navadi ne spremljamo preveč pozorno dela naših poslancev. Glede na to, da je v zakonu omejena pravica do oploditve tudi zdravim, jo bodo v bodoče verjetno zahtevale tudi duševno motene ženske, saj bodo sicer prav one tiste, ki bodo prikrajšane za srečo materinstva. Iz dosedanjih omizij je namreč videti le skrb predlagateljev, da bi vsaka ženska lahko postala mati. Najbrž bo tako kmalu na voljo dosti otrok za posvojitev, ko bo dosežen osnovni namen.

Naša država praznuje deseto obletnico svojega obstoja. Dostojno bomo poizkušali obeležiti ta jubilej. Res bodo to nekateri storili z mesom v rokah, drugi pa z zeljem na žlici. Pa to naše države najbrž ne skrbi preveč, saj ji vladajo tisti z mesom, pa čeprav jih je malo, povprečje pa je tako ali tako segedin.

Nekateri učenci se bodo veselili svojih uspehov. Dobili bodo priznanja. Za srednješolce in študente pa takih priznanj še ne poznamo. Le-ti bodo svoja zaslužena priznanja dobili ob upokojitvi ali po njej, saj je vmesna doba le pehanje za uspeh in prevlado.

Mladim bodo v letošnjem počitniškem obdobju na voljo poleg izletov v organizaciji Društva prijateljev mladine in uredništva Rokovnjac še nekatere prireditve, ki jih bo pripravilo novo Kulturno in športno društvo Prevoje - Šentvid. Nekateri pa se bodo vozili namakat v Simonov zaliv v organizaciji Športnega društva Krašnja, ki ima za te izlete rezervirane torke.

Rokovnjac pa ne bo počival. Vtise s počitnic in morda kakšno gospodarsko in kmetijsko drobtinico bo zagotovo objavil. Gotovo bomo spremljali tudi turistične prireditve, če jih kaj bo. Za naslednjo številko pa pripravljamo naša Marta tudi pogovor z županom. Pa tudi v rubriki Vprašanja se bodo nabrali nekateri odgovori.

Pa lepe počitniške in dopustniške dni vam želim.

urednik

### Uredniški odbor:

Člani: Maja Smrkolj, Joško Jakopič,  
Iztok Obreza, Marta Lavrič,  
Marijana Grošelj

Lektor: Ivica Ogorevc

Tehnični urednik: Božo Stupica

Glavni in odgovorni urednik:  
Vili Golob

Rokovnjac izhaja  
v nakladi 1650 izvodov,  
prejemajo ga vsa gospodinjstva  
na dom.

Naslov: Lukovica 46

1225 Lukovica

www.Lukovica.si

Tisk: Kočevski tisk

### Ob dnevu državnosti

vabimo vse občane na proslavo s kulturnim programom, ki bo v Krašnji na šolskem igrišču

22. junija ob 20. uri in trideset minut.

Ob 19. uri pa bo v krašenjski šoli podelitev priznanj najboljšim učencem osnovne šole.

Maša za domovino bo ob 18. uri.

*Občina Lukovica*

### Gasilsko društvo Krašnja

vabi ljubitelje gasilstva

na tekmovanje s staro brizgalno,

ki bo 30. junija ob 18. uri.

Športno društvo Krašnja vabi svoje člane in prijatelje na svečano prireditev in prijateljsko srečanje ob 30-letnici društva, ki bo 30. junija v Krašnji, takoj po končanem gasilskem tekmovanju.

*Gasilsko društvo Krašnja in Športno društvo Krašnja*

### V potujoči knjižnici

si lahko pred počitnicami še zadnjič izposodite knjige v tednu od 18. do 22. junija.

Za vse ljudi, ki vam je pri srcu pesem in kresna noč, pa bo prostor 24. junija na Brezjah nad Trnjava, kjer bomo poslušali mladinski zbor KD Janko Kersnik in morda tudi druge pevce. Običajne maše pa ne bo, ker je ravno nedelja.

*Vabijo dobronamerni ljudje*

**V času letnih počitnic  
bo Rokovnjačeva pisarna  
odprta samo bo sredah,  
med 17. in 19. uro.**

### OBVESTILO

Spoštovani!

Obveščam vas, da bom v poslanski pisarni vsak prvi ponedeljek v mesecu od 17. do 19. ure. V sejni sobi Občine Lukovica se lahko v tem času name obrnete z vprašanji in pobudami.

Lep pozdrav,  
Stana Stopar, poslanka DZ



# TURISTIČNA PRIREDITEV "SREČANJE GRADIŠČ SLOVENIJE 2001"



Kot je v zadnjem desetletju že tradicija v Gradišču pri Lukovici, tudi v letošnjem letu organiziramo turistično prireditev, ki smo jo letos poimenovali SREČANJE GRADIŠČ 2001.

Sama zamisel o malo drugačni prireditvi se je porodila vodstvu oz. upravnemu odboru TD Gradišče, v želji popestriti našo vsakoletno prireditev.

Zamisel o prireditvi smo predstavili vsem vsem z imenom Gradišče v Sloveniji, ki imajo organizirano kakršnokoli dejavnost ali interesno skupnost, ki bi nam jo bili na prireditvi pripravljeni predstaviti. Odziv je bil prav presenetljiv, saj se je odzvalo kar 16 vasi iz celotne Slovenije.

S to prireditvijo bomo lepo predstavili našo vas in celotno občino, zato vas ob tej priliki lepo povabimo, da se nam pridružite v soboto,

23. junija 2001

Naša prireditev bo potekala po naslednjem programu:

1. 2.00 - zbor udeležencev
2. 14.00-16.00 - ogled vasi in predstavitev vseh sodelujočih vasi
3. 16.00-18.00 - košnja (kosec + grabljica) in ostale družabne igre



Gradišče

4. 18.00 - pozdrav in nagovor župana občine Lukovica g. Anastazija Živka Burja

5. 19.00 - pričetek družabnega srečanja z ansamblom bratov Poljanšek

6. 13.00-23.00 - sprejemanje stav za bik ruleto.

Prav prisrčno vabljeni vsi, ki si želite prijetno sobotno popoldne in večer preživeti v dobri družbi, veselih igrah, dobri kapljici in domači hrani ter se zavrteti ob ritmu domače glasbe.

**VABLJENI !!!**

## USTANOVljENO ŠKD PREVOJE

Mladi iz okolice Prevoj, naveličani stereotipnih vikendov, ko se v bližnji okolici nič nikoli ne dogaja, smo se zbrali, da temu naredimo konec. Posledica tega je na novo ustanovljeno Športno kulturno društvo Prevoje, ki se že lahko pohvali z uspešno organizacijo rock&roll koncerta v Šentvidu konec marca, ki ga je obiskalo blizu 200 ljudi. Ker pa ena prireditev ni nobena, smo se v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Prevoje odločili, da vam popestrimo dneve ob krajevnem in državnem prazniku, **zato prirejammo v soboto, 23. 6. 2001, športno-zabavni žur za stare in mlade**, ki bo potekal v Šentvidu pri Lukovici na igrišču pri cerkvi. Program se bo začel ob 9. uri zjutraj, kjer se bodo najprej preizkusili tekači. Po kosilu pa se bo začel balinarski in šahovski turnir. Ko pa se sonce spusti malo nižje, ste vsi ljubitelji košarke vabljeni na tekmovanje v trojicah in metanju prostih metov. Ko pride dan v noč, bodo zmagovalci nagrajeni za svoj dosežek, vsi ostali pa seveda ne bodo sedeli križem rok, saj bodo večer popestrili znani veseljak ansambla VRHOVEC z dvema GO-GO plesalkama.

**PRAVIJO, DA SE NIČ NE DOGAJA, AMPAK SE DOGAJA!!!!!!!!!!!!!!!**

Matjaž Strechar

## SPOZNAVAJMO SVOJO DOMOVINO

Počitniški izleti se pričenjajo

Čez petdeset mladih se je prijavilo za sodelovanje na naših izletih. Vsi ti bodo imeli prednost pri prijavi za posamezen izlet. V lanskem letu se nam je dogajalo, da nekateri udeleženci niso prišli na izlet kljub prijavi, tako smo nekatere zavračali, misleč, da je avtobus poln. Zato so letos potrebna vplačila osem dni pred odhodom v pisarni Rokovnjaca. Prijave bomo sprejemali tudi na izletu, vendar tudi te le z vplačili, seveda za naslednji izlet. Zapisali smo že, da bo letos deset izletov. Prvih pet vam predstavljamo danes, drugih pet pa bo objavljenih v naslednji številki.

28. junij: ogled Kamnika in piknik v Bistrici

5. julij: ogled Izole in kopanje v Simonovem zalivu

12. julij: ogled gradov Negova in Grad in kopanje v toplicah

19. julij: ogled Ilirske Bistrice in kopanje

26. julij: ogled Metlike in Vinice, kopanje v Kolpi

V primeru dežja pa si bomo ogledali jame Dimnica, Vilenica in Županova jama. Cena izleta je še vedno 1.000 tolarjev, ki jih ob neudeležbi ne vračamo. Upam, da nam bo uspelo zbrati dovolj sredstev, da bomo lahko obdržali to ceno in tako omogočili udeležbo tudi tistim z malo sredstvi. Vsa dodatna pojasnila v zvezi z izleti pa dobite ob prijavi.

urednik





## ČESTITAMO BOJANI ZA USPEHE NA ALJASKI

Občudujemo športnike, ki kar kipijo od zdravja in moči, še bolj pa nas prevzame, če srečamo športnega duha v ljudeh, ki so drugačni, vendar nas njihove moči in sposobnosti včasih presenetijo. Marca letos smo slišali za športnico Bojano Lavrenčič iz Kompolj, ki je na zimskih Specialnih olimpijskih igrah osvojila kar dve medalji, zlato v smuku in bronasto v veleslalomu. Olimpijske igre so potekale od četrtega do enajstega marca v Anchorageu na Aljaski, pod enotnim geslom "PONOSN, DA LAHKO TEKMUJEM!" Na njih se je v različnih zimskih športnih zvrsteh pomerilo kar 1750 športnikov z motnjami v duševnem razvoju iz 79 držav sveta. Iz Slovenije se je Specialne olimpijade udeležilo 16 tekmovalcev, izbranih na podlagi najboljših rezultatov v zadnjih dveh letih.



Bojana z ravnateljico in razredničarko

športnikov na takšna tekmovanja. Znano je, da je svetovno športno tekmovanje za osebe z motnjo v duševnem razvoju v Ameriki najprej podprla družina Kennedy, saj so imeli v svoji družini tudi primer duševno prizadete osebe. Prvi svetovni športni tabor se je tako začel leta 1963 v Ameriki. Slovenija se je parolimpijskemu gibanju pridružila leta 1990, ko so pri Zvezi društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije ustanovili posebno komisijo za šport, ki se je čez dve leti preimenovala v Nacionalni komite Specialne olimpijade. Pred tremi leti so se v okviru Sožitja organizirali kot samostojno društvo in se preimenovali v izvršni odbor Specialne olimpijade Slovenije. Pri njih tekmuje skoraj 2000 športnikov v različnih športnih zvrsteh.

Slovenija je na Aljasko poslala osem žensk in osem moških, od katerih jih je osem tekmovalo v alpskem smučanju, osem pa v smučarskem teku. Dobili so kar 22 medalj, od tega šest zlatih ter po osem srebrnih in bronastih. Poleg ostalih spremljevalcev in trenerjev je našo delegacijo na Aljasko spremljala častna gostja Mateja Svet, ki je s prisrčnimi in spodbudnimi besedami znala vlti športnega duha mladim tekmovalcem. Ves čas je poudarjala: "Vi dosežete lahko več, kot ste si kdaj mislili!" Njene besede, da je prav Specialna olimpijada "kriva", da je po treh letih ponovno stopila na smuči in zelo uživala, pa je tudi več kot samo naključje. Misli ji uhajajo na prijetno druženje z našimi tekmovalci, ki je z njimi preživela prekratke dneve na Aljaski in izjavila, da je od njih prejela veliko več, kot lahko dajesh tem športnikom.

Sprejem na Aljaski je bil zelo slovesen, obogaten s kulturno zabavnim programom. Posebnost je bila irska glasba in njihovi tradicionalni plesi. Naslednje svetovne letne igre Specialne olimpijade bodo leta 2003 na Irskem, tedaj pa bodo igre prvič tudi izven Amerike.

Gospa Stanka, Bojanina razredničarka, je povedala, da je bil sprejem njihove varovanke ob vrnitvi z Aljasko z dvema medaljama na OŠ Roje zelo slovesen in ganljiv. Njihova prizadevanja so zares izvrstna, saj tem mladostnikom omogočajo vsestransko ustvarjanje in pridobivanje najrazličnejših spretnosti ter delovnih navad in jim tako približajo bolj samostojno življenje. Tudi drugačnost je lahko lepa, če jo znamo razumeti, je potrdila gospa Marjanca Bogataj, ravnateljica OŠ Roje, ki se je ob koncu našega skupnega pogovora pridružila kratkemu klepetu. Gospa Bogatajeva je posebej želela, da se v tem članku zahvali za sponzorstvo vsem, ki so kakorkoli pomagali, da se je lahko uresničila ta želja Bojani. Med vsemi ostalimi se želi posebej zahvaliti tudi Občini Lukovica za njen prispevek.

Eunice Kennedy Shriver, še vedno gonilna sila in srce iger, ki se je kot najbolj goreč navijač udeležila številnih tekmovanj, pa je igre sklenila takole: "Specialna olimpijada ni samo športno udejstvovanje, ampak tudi priložnost ZDA, da poskušajo pomagati pozitivnim spremembam v vsakodnevem življenju oseb z motnjo v duševnem razvoju. Vi, specialni olimpijci, ste naši junaki!"

Marta Lavrič



Bojana Lavrenčič po vrnitvi iz Aljasko

Bojanin dom je rejniška družina pri Štrukljevih v Kompoljah, na katerega je izredno navezana. Zanj lepo skrbi rejnik Maks, ki ga Bojana kliče kar "ata", pa tudi ostali domači, ki so skupaj z Bojano in atom Maksom tesno povezani v veliko družino. Bojana se zaveda, da ji toplina družine vliva moči in polepša življenje, zato so izvrstni uspehi na tej olimpijadi plod razdajanja ljubezni in pozornosti domačih in vseh tistih, ki so že zelo zgodaj začutili Bojanine nadpovprečne športne zmogljivosti. V svoji športni karieri ima že lepe športne uspehe na področju atletike, alpskega smučanja in teka na smučeh.

V pogovoru z Bojano in njeno razredničarko gospo Stanko Razpotnik na OŠ Roje, sem izvedela veliko lepih utrinkov z letošnjega zimskega tekmovanja na daljni mrzli Aljaski in o pomenu vključevanja



Okrajni volilni komisiji 10. in 11. volilne enote sta na seji dne 16. 5. 2001 sprejeli sklep o določitvi volišč in območjih volišč za izvedbo naknadnega zakonodajnega referendumu o zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo. Ob tej priliki vas seznanjamo, da so bila zaradi uskladitev podatkov GURS in RSP spremenjena tudi nekatera tradicionalna območja volišč, predvsem na območju občine Mengeš in občine Domžale, kar za nekatere volilce pomeni, da bodo glasovali na drugem volišču.

Na podlagi 41. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Ur. list RS, št. 15/94, 13/95 - odl. US, 34/96 - odl. US, 38/96 in 43/96 - odl. US in 82/98 - odl. US) izdaja Okrajna volilna komisija 10. volilne enote

### SKLEP O DOLOČITVI VOLIŠČA IN OBMOČIJ VOLIŠČ

za glasovanje na naknadnem zakonodajnem referendumu o zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo, dne 17. junija 2001 v 10. volilnem okraju 4. volilne enote.

#### VOLIŠČE 4.10.15 - OSNOVNA ŠOLA KRAŠNJA

Krašnja 24  
Kompolje, Koreno, Krašnja, Spodnje Loke, Žirovše.

#### VOLIŠČE 4.10.16 - PRI VENCENCU URBANIJU

Krajno Brdo 3  
Krajno brdo, Vrh nad Krašnjo.

#### VOLIŠČE 4.10.17 - KULTURNI DOM LUKOVICA

Lukovica 46  
Brdo pri Lukovici, Čeplje, Gradišče pri Lukovici, Lukovica pri Domžalah, Preserje pri Lukovici, Spodnje Koseze, Spodnje Prapreče, Trnjava, Videm pri Lukovici, Zgornje Prapreče.

#### VOLIŠČE 4.10.18 - DOM DRUŽBENIH ORGANIZACIJ ŠENTVID

Imovica, Prevalje, Prevoje pri Šentvidu, Šentvid pri Lukovici, Vrba.

#### VOLIŠČE 4.10.19 - PRI AMALIJI DO- BERŠEK

Rafolče 32  
Dupeljne, Rafolče, Straža, Vrhovlje.

#### VOLIŠČE 4.10.20 - OSNOVNA ŠOLA ZLATO POLJE

Podgora pri Zlatem Polju 1  
Brezovica pri Zlatem polju, Mala Lašna, Obrše, Podgora pri Zlatem Polju, Preserje pri Zlatem Polju, Trnovče, Zlato Polje.

#### VOLIŠČE 4.10.21 - OSNOVNA ŠOLA BLAGOVICA

Blagovica 33, Blagovica  
Blagovica, Gabrje pod Špilkom, Golčaj, Jelša, Korpe, Mali Jelnik, Podsmrečje, Prevoje, Prilesje, Spodnji Petelinjek, Veliki Jelnik, Vošče, Vranke, Zgornje Loke, Zgornji Petelinjek, Zlatenek.

#### VOLIŠČE 4.10.22 - OSNOVNA ŠOLA ČEŠNJICE

Češnjice 9  
Češnjice, Lipa, Poljane nad Blagovico, Selce.

#### VOLIŠČE 4.10.23 - ZADRUŽNI DOM TROJANE

Hribi, Trojane, V Zideh, Zavrh pri Trojanah.

#### VOLIŠČE 4.10.24 - PRI RAJKU KER- ŠIČU

Učak 1  
Bršlenovica, Gorenje, Javorje pri Blagovici, Log, Podmilj, Prvine, Suša, Šentožbolt, Učak.

#### VOLIŠČE 4.10.901 - KONFERENČNA SOBA

OBČINE DOMŽALE  
Ljubljanska cesta 69  
Predčasno glasovanje

Republika Slovenija  
VOLILNA ENOTA ŠTEV. 4 PREDSEDNIK

Okrajna volilna komisija OKRAJNE  
VOLILNE KOMISIJE  
10. volilnega okraja Peter Golob l.r.

## NEKAJ VRSTIC O REFERENDUMSKEM VPRAŠANJU ALI ZAKAJ NE MOREM GLASOVATI "ZA"

Ko sem pred letom dni spremljala polemike pred sprejemanjem Zakona o zdravljenju neplodnosti in oploditvi z biomedicinsko pomočjo, sem imela precej drugačno mnenje, kot ga imam danes. Takrat sem se kot relativno emancipirana mlada ženska zgražala nad pomisleki zdravstvene stroke, pravnikov in celo nekaterih psihologov v zvezi s tem, da bi možnost oploditve z biomedicinsko pomočjo dobile tudi samske ženske. Njihova stališča so se mi zdela nazadnjaška, netolerantna, neutemeljena, celo paranoična.

Zdaj mislim, da so imeli prav - pa ne zato, ker tako pravi kaka stranka ali celo Cerkev, temveč zato, ker mislim, da si vsako človeško bitje zasluži, da je spočeto iz ljubezni med moškim in žensko. Zdi se mi, da je odločitev, ki bo padla na referendumu (ki se mi - resnici na ljubo, ne zdi najprimernejši način za odločanje o tako občutljivi temi), vse drugo, kot pa vprašanje, o katerem se bodo volilci odločali na podlagi svoje strankarske pripadnosti ali verske usmerjenosti.

Predlagatelji novele zakona menijo, da so z njo popravili diskriminatorno stanje, sama pa se sprašujem, ali niso morebiti ravno z novelo v precej slabšem položaju tisti zakonci, ki v agoniji več let poskušajo spočeti otroka in morajo skozi ponižujoče preglede, teste in pogosto več kot enkratne poskuse umetne oploditve, pogo-

sto tudi z občutki manjvrednosti, ker tako zelenega otroka ne morejo spočeti po naravni poti ter žalostjo in razočaranjem, ko se na testu spet ne pokaže modra črtica ali pa ginekolog na pregledu le žalostno skomigne z rameni. S tem seveda ne trdim, da tudi za samsko žensko postopek ne bi bil neprijeten, boleč in mukotrpen - bo pa vsekakor hitrejši in to mnogi hitrejši, saj se njena neplodnost sploh ne bo ugotavljala, kar je pri zakoncih in zunajzakonskih partnerjih seveda pogoj za postopek OBMP.

Kar pa mi vzbuja še večje pomisleke, ko govorimo o diskriminatornosti, je to, da novela daje moškim povsem legitimno pravico, da skušajo preko ustavnega sodišča izterjati nadomestno materinstvo oziroma medicinsko sodelovanje pri tem, ker se s takšno novelo diskriminira njih. Slednje pa je za Slovenijo kar malo prevelika znanstvena fantastika - razen če res želimo, da bi se spočeti otrok iz osebe spremenil v predmet pogodbe.

Slovenska ustava zagotavlja posebno varstvo šibkejšim članom družbe, še posebej otrokom, kar je najbolj poudarjeno v Konvenciji ZN o otrokovih pravicah. V tretjem členu konvencije piše, da morajo biti pri vseh "dejavnostih v zvezi z otroki", med katere sodi tudi dejavnost zakonodajnega telesa, otrokova korist glavno vodilo. In tako kot ni še nobena raziskava potrdila teze, da je v dvo-

starševskih družinah bolje poskrbljeno za otroka, tudi še nobena ni potrdila, da je enostarševska družina povsem enakovredna, kar se skrbi za razvoj in vzgojo otroka tiče. To določilo konvencije nam, po moji interpretaciji, v dvomu o tem, kaj je najbolje za otroka, ne daje možnosti, da se odločamo svobodno. Vsak otrok ima pravico do identitete, ki vključuje tudi pravico, da izve za svoj izvor, in ker je ugotavljanje očetovstva oziroma identitete darovalca semena prepovedano, bo otrok, rojen samski ženski, od rojstva prikrajšan za očeta, ne samo kot enega od staršev, med katero je porazdeljena skrb za njegovo vzgojo in razvoj, temveč tudi kot element, ki opredeljuje njegovo identiteto. V pojasnilo, kar se koristi otroka tiče, še nizozemsko izkušnjo; tam v številnih institucijah, kjer opravljajo OBMP, komisije pri odločanju zavračajo vloge samskih žensk, ker dvomijo, da to ni v najboljšem interesu otroka.

Predvsem pa imajo samske ženske možnost, da otroka posvojijo in s tem dajo topel dom nekemu, ki ga sicer ne bi imel - s tem mislim, da ne bi bil njihov materinski čut nič bolj okrnjen. Spočeti otroka samo zaradi želje po občutju materinstva, brez realne in objektivne ocene, kakšne posledice to lahko ima, in brez dvoma o koristi otroka, se mi osebno zdi malo presebično.

Maja



## OB REFERENDUMU

### Nova Slovenija – Krščanska ljudska stranka

Občinski odbor LUKOVICA

Člani občinskega odbora Nove Slovenije LUKOVICA smo se soglasno odločili, da bomo na referendumu glasovali "PROTI" uveljavitvi sprememb zakona o postopkih umetne oploditve. Prepričani smo, da sta za celovit otrokov razvoj potrebna tako mati kot tudi oče. Zavedati se moramo, da se v zgodovini človeštva nikoli ni pojavila družbena institucija, ki bi uspešno konkurirala družini. Dejstvo je, da skupnost moža in žene najbolje poskrbi za celovit in uspešen razvoj njunega potomstva. Žal tudi v družinah niso vedno zagotovljeni idealni pogoji za otrokove pravice in interese. Vendar smo prepričani, da družina nudi boljše pogoje za otrokov razvoj, kot pa samska ženska, ki bo z umetno oploditvijo dobila otroka. Sporna zakonska določba ni podprta s strokovnimi argumenti, temveč je sprejeta zgolj zaradi politične prevlade. Možnosti umetnega oplojevanja odločno nasprotujejo najvidnejši predstavniki medicinske in pravne stroke ter tudi etična komisija.

Posameznikom ne odrekamo pravice do svobodne izbire življenjskega sloga, vendar morajo odgovorno sprejemati posledice svojih odločitev. Ženske, ki so si izbrale življenje brez partnerja, se morajo zavedati, da z umetno oploditvijo ne bodo mogle dobiti otroka. Možnost umetne oploditve samske ženske je lahko zgolj prva stopnja pri poseganju v vrednote, ki predstavljajo temelj zahodne civilizacije. Nič se ne bomo čudili, če bo jedro vladajoče koalicije že v bližnji prihodnosti po hitrem postopku sprejelo zakone o genetskih posegih na človeku, kloniranju, evtanaziji in tako dalje. Takšnemu odločanju brez sodelovanja širše javnosti nasprotujemo, ker bi se morala o takšnih vprašanjih v celotni družbi opraviti temeljita, strokovna in tehtna razprava, ki bi v državi pripeljala do splošnega soglasja. Razpis referenduma bo zagotovo prispeval tudi k boljši informiranosti javnosti o navedenih problematikah, kar bo povzročilo globljo osveščenost o teh temeljih človeških vprašanjih.

Pravico otroka do normalnega otroštva je potrebno postaviti pred pravico samske ženske do materinstva brez partnerstva. Ker se čutimo odgovorne tudi za še nerojene državljane in za zagotovitev kolikor mogoče ugodnih psiholoških, socialnih in materialnih pogojev za njihovo rast in razvoj, bomo na referendumu glasovali proti predlaganim spremembam zakona.

Občinski odbor N.Si  
LUKOVICA

## ODLOČALI SE BOMO NA REFERENDUMU

V nedeljo, 17. junija 2001, bo referendum. Na njem se bomo odločali o noveli zakona o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo. Zakon smo poslanci sprejeli 19. 4. 2001.

Razprave na to temo že kar nekaj časa polnijo medije in razburjajo slovensko javnost. V pripravi novele zakona nisem sodelovala, saj sem v državni zbor prišla, ko je bil zakon z vsemi amandmaji že na poslanskih mizah, torej tik pred glasovanjem. Ob dobrem poznavanju vsebine in posledic novele zakona sem glasovala ZA njegov sprejem. V njem namreč nisem videla le peščice ali celo nič zdravih samskih žensk, temveč tudi in predvsem 400 parov, ki čakajo, da si ustvarijo srečno družino. Svoj ZA sem dala tudi zato, ker sem se odločala za novo življenje, za pravico do svobodne izbire, za srečo in veselje čakajočih parov: srečo, ki sem jo občutila tudi sama ob rojstvu svojih treh sinov.

Zastavljeno referendumsko vprašanje se glasi: "Ali ste za to, da se uveljavi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo?"

Z obkrožitvijo ZA ali PROTI bomo potrdili ali zavrgli celoten zakon, ki se ne ukvarja samo z ženskami brez partnerja. Novela zakona namreč omogoča dostop do zdravljenja neplodnosti in postopkov oploditve z biomedicinsko pomočjo tudi parom, pri katerih sta neplodna oba partnerja. V noveli zakona so predvidena tudi vsa varovala, ki preprečujejo možnosti zlorab. Izrazito strokovno vprašanje oploditve z biomedicinsko pomočjo zakon prepušča presoji strokovnjakov medicinskih, socioloških in psiholoških ter pravnih ved pod nadzorom države.

Vem, v tem trenutku razmišljate: "Kakšen nesmisel je ta referendum! Zakaj ne bi raje dali denar za pediatrično kliniko ali za revne družine...?" Tudi v meni se bijejo ta vprašanja. A dejstvo je, da referendumu ni mogoče preprečiti. Zato bom šla na referendum in glasovala.

Glasovala bom ZA, ker spoštujem človekove pravice in svoboščine in ne želim posegati v svobodo in pravico sočloveka do svobodnega odločanja.

Glasovala bom ZA, ker iskreno verjamem, da je edino jamstvo za otrokovo srečno otroštvo in otrokov skladen razvoj, da se bo rodil zaželen.

Glasovala bom ZA, ker želim pomagati tudi tistim 400 parom, pri katerih sta neplodna oba partnerja.

Glasovala bom ZA, ker vem, da zaradi uveljavitve pravic manjšine vrednote večine ne bodo ogrožene.

Stana Stopar, poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije

## SDS

### OTROKOVA PRAVICA JE, DA IMA OBA RODITELJA

Podpisani smo se odločili, da bomo na referendumu glasovali "PROTI" uveljavitvi sprememb zakona o postopkih umetne oploditve.

Že lani sprejeti zakon o umetnem oplojevanju namreč zelo kvalitetno zagotavlja zdravljenje neplodnosti vsem moškim in vsem ženskam, brez ozira na njihov stan. V primeru neuspešnega zdravljenja pa tudi vsem ženskam zagotavlja možnost umetnega oplojevanja, če le obstaja verjetnost, da bo tak otrok rojen v normalnih družinskih okoliščinah ali vsaj v izvenzakonski skupnosti. V skrbi za otroka se ne moremo strinjati s tem, da država preiščeno in zavestno, z uzakonitvijo umetnega oplojevanja zdrave samske ženske, temu otroku vnaprej odvzame pravico do očeta. V skrbi za otroka tudi vsa vidnejša medicinska in pravna stroka, pa tudi Državna komisija za medicinsko etiko odločno nasprotuje možnosti umetnega oplojevanja zdravih samskih žensk.

Medtem ko zagovorniki spornega zakona vidijo v družini le nek "družbeni dogovor", ki se lahko spremeni ali celo odpravi, pa menimo mi, da je družina najbolj naraven in za otroka najbolj primeren prostor telesnega in duševnega razvoja. Žal je vse preveč družin ločenih in vse preveč otrok brez enega od staršev. Preveč, da bi take primere celo država zavestno in vnaprej "proizvajala".

Posameznikom ne odrekamo pravice do svobodne izbire življenjskega sloga, vendar morajo odgovorno sprejemati posledice svojih odločitev. Ženske, ki so si izbrale življenje brez moškega, ne smejo zato tudi otroku vsiljevati življenja brez očeta.

Uzakonitev umetnega oplojevanja zdravih samskih žensk je verjetno le prva stopnja podiranja vrednot, ki predstavljajo temelj zahodne civilizacije. Nič se ne bomo čudili, če bo jedro vladajoče koalicije že v bližnji prihodnosti po hitrem postopku sprejelo zakone o genetskih posegih na človeku, kloniranju, evtanaziji in tako dalje. Takšnemu odločanju brez sodelovanja širše javnosti nasprotujemo, ker bi se morala o takšnih vprašanjih v celotni družbi opraviti temeljita, strokovna in tehtna razprava, ki bi v državi pripeljala do splošnega soglasja. Razpis referenduma bo zagotovo prispeval tudi k boljši informiranosti javnosti o navedenih problematikah, kar bo povzročilo globljo osveščenost o teh temeljih človeških vprašanjih.

Ker se čutimo odgovorne tudi za še nerojene državljane in za zagotovitev kolikor mogoče ugodnih psiholoških, socialnih in materialnih pogojev za njihovo rast in razvoj, bomo na referendumu glasovali "PROTI" predlaganim spremembam zakona.

CIVILNA INICIATIVA IN STRANKE, KI PODPIRAJO REFERENDUM

Danilo Kastelic



## SUBVENCije V KMETIJSTVU ZA LETO 2001

## SADNO DREVJE



Udeležba na predavanju ni ravno velika

Tudi letos bodo kmetije lahko uveljavljale zahteve za subvencijska sredstva na podlagi razpisov MKGP<sup>1</sup>, tako kot že v letu 2000. Z načinom in potekom uveljavljanja teh sredstev smo se lahko seznanili na predavanjih kmetijske svetovalne službe v Lukovici, kjer smo poleg novosti, ki jih letos tudi lahko uveljavljamo v sklopu programa SKOP (Slovenski kmetijsko okoljski program (EKO2, EKO3, - odpravljanje zaraščanja, sonaravna reja domačih živali, ohranjanje kolobarja, ekološka pridelava, integrirana pridelava...), zvedeli še za možnosti sofinanciranja kmetijske dejavnosti iz občinskega proračuna (paša, analize zemlje in krme, izobraževanje kmetov...), novosti iz zakonodaje s področja kmetijstva ter o vodenju evidenc o količinah mleka na kmetijskem gospodarstvu.

Letošnja uredba o izvedbi ukrepov kmetijske politike (uredba MKGP<sup>1</sup>) dolo-

ča, da mora vsako oddano subvencijsko vlogo pregledati tudi svetovalec za kmetijstvo, zato priporočam, da z vlogami za subvencijska sredstva pohitite. Uredba o izvedbi ukrepov kmetijske politike, tržni redi in pogoji za uveljavljanje le-teh so objavljeni tudi v časopisu Kmečki glas z dne, 23. 5. 2001.

**Izpolnjevanje subvencijskih vlog** pa bo potekalo letos prav tako tudi v stavbi KD v Lukovici, vsak dan od 7.30 do 15. ure.

Da se izognemo gneči in omogočimo morebitne popravke, je rok za pregled zbirnih vlog pri svetovalni službi do 22. 6. 2001, rok za oddajo vloge na ARSKTRP<sup>2</sup> pa do 30. 6. 2001.

S. B.

<sup>1</sup> MKGP - Ministerstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

<sup>2</sup> ARSKTRP - Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja

## Češnja

Češnja je v naših krajih kar pogosto sadno drevo. Poznamo jo še pod imenom: česna, češnja črnava, hrustavka, črešnja, dreža, tičarica...

Kot obredno drevo jo častijo v vasi Breg na Tržaškem. Okrasijo jo kot mlaj s sadjem, trakovi in lučkami. Imenuje se "Majenca" in pomeni starodavno šego slavljenja prihoda pomladi. Češnjevi cvet na koncu zime je zares lep. Po pripovedovanju Korošcev ga je zato hotel imeti sam vrag. Tako je menda "ta hudi" za šopek češnjevih cvetov, natrganih na Lucijino, ponujal, kar bi kdo hotel.

Češnja je eno od dreves, s katerim so nekdaj pričarali zdravje. Če je otrok zbolel, so verjeli, da se je vanj naselil hudobni duh. Uročena otroka so zato, da bi urok pregnali, potegnili skozi rogovilo preklane češnje.

S češnjo se ne sladkajo le otroci. Še prej se v njenih cvetovih povesele čebele. Češnja zgodaj cveti in od vsega sadnega drevja najbolj medi. Tako je kar pomembna čebelja paša, koristnejša pa divja češnja.

Tudi češnjevi les se da uporabiti. Dobro se obdeluje, lepi in se zelo dobro polira. Uporabljamo ga za obloge, furnir, pohištvo, intarzije, luksuzne predmete, stole, glasbene instrumente, rezbarjenje. Cenjena je zlasti kvalitetna svetla češnjeva.

Po pregovoru rastejo najlepše češnje na koncu vej in tudi sveti Vid je češenj sit. Če je češnja prebohotna, se nam ni treba truditi z obrezovanjem spomladi. To storimo, ko so češnje zrele in tako prihranimo trud z obiranjem.

Po češnji so poimenovane tudi nekatere naše vasi: Češnjevo, Češnjevek, Češnjica, Češnjice, Češnova...

Češnje smo "rabutali". Češnjo sem tudi že uspešno cepil in to na prekol ob veliki noči.

Letos češnja ni imela sreče, bodo pa tiste bolj dobre.

Marko Cerar

## POLICIJA SVETUJE

Pred odhodom od doma za daljše obdobje policisti svetujemo, da poskrbite za varnost svojega stanovanja ali hiše. Priporočamo, da se s prijateljem ali sosedom dogovorite, da vam izprazni poštni nabiralnik in skrbi za stanovanje ter ga večkrat prekontrolira. Denar, zlatino in druge vrednejše predmete pa spravite v sef na banki ali varnostni agenciji, ki ga lahko najamete za daljše ali krajše časovno obdobje.

Prav tako priporočamo fotografiranje zlatnine in vrednejših predmetov (slike...), saj policistom olajša delo pri iskanju in prepoznavi predmeta.

V stanovanjih, kjer so vhodna vrata največkrat napadena s strani nepridipra-

vov, poskrbite za kakovosten cilindrični vložek ključavnice in ščitnik le-te, obreduje pa se tudi nakup protivlomnih vrat.

Pri stanovanjskih hišah so največkrat napadena okna v pritličju, zato priporočamo namestitev rešetk ali drugih ovir. Prav tako je priporočljiva kakovostna alarmna naprava, ki varuje vaše stanovanje ali hišo.

Poletje je tudi čas, ko na delo pridejo tatovi koles, koles z motorjem in motornih koles. Preverite doma, ali hranite račun kolesa ali drug dokument, na katerem so identifikacijske številke predmetov, v nasprotnem primeru pa preglejte svoje predmete (kolo, akustične naprave...) in si izpišite serijsko številko,

kar je v veliko pomoč policistom pri ugotavljanju ukradenih predmetov.

Voznikom svetujemo, naj ob zapustitvi vozila le-to zaklenejo, preverijo zaprtost šip in na vidnih mestih ne puščajo vrednejših predmetov (oblačila, torbice, mobilne telefone, denarnice, razne dokumente itd.). Storilci vlomov in tatvin iz vozil se za svoje podvige odločijo na podlagi predhodnega pregleda notranjosti vozila. Prav tako naj vozniki, ki imajo v vozilu vgrajen avtoradio s snemljivo ploščo, le-to ob zapustitvi vozila snamejo.

Sami lahko največ prispevate k varnosti svojega premoženja!

Vodja policijskega okoliša:  
Marko Kladnik



## NOVI DOM

Dolina Črnega grabna dobiva novo podobo zaradi graditve avtoceste. V Podsmrečju in Zgornjih Lokah so porušili mnogo hiš - domov in četudi so ljudje dobili nove hiše, je bilo za marsikoga to boleče, kajti predvsem starejši ljudje težje sprejmejo takšne selitve, toda kot boste izvedeli v nadaljevanju prispevka, povsod le ni tako. Nekateri so si ali so jim zgradili hiše v drugih vaseh, nekateri so odšli v drugo občino oziroma krajevno skupnost, le malo jih je imelo to srečo, da so ostali v svoji rojstni vasi. Obiskali smo Marijo Jerman, po domače Cestarjevo Minko, ki se je preselila iz Zgornjih Lok v Blagovico, ter jo povprašali, kako se ima v novi, lepi mali hiški, ki je kakor hišica iz pravljice o Janku in Metki, le gozdiček in piškotki manjkajo.

Gospa Minka je zelo prijetna in pogumna petinsemdesetletnica, ki ji tudi trenutne zdravstvene težave ne vzamejo volje. Takole je pripovedovala o svoji selitvi: "O, selitev je trajala kar dobre tri mesece, saj veš, mi starejši se težko ločimo od vsake stvari, ki smo jo spravili skupaj v življenju, vsaka stvar te na nekaj spominja, ti je draga. Celo v cekarju sem nekajkrat še prinesla par stvari, od katerih se nisem mogla ločiti. No ja, vse krame pa le človek ne more vzeti s seboj", dobrodušno pristavi in nadaljuje:



"Dokončno sem se preselila po letošnjih novoletnih praznikih, kasneje so mi pripeljali še moje muce, kokoške in psa." Ima namreč štiri kokoške, pet muckov in seveda najzvestjšega prijatelja psa Nurija, za katerega pravi, da on še najbolj pozna vse njene zgrade in nezgode, jo zna poslušati in nič ne čenča okoli. Nasploh ima živali zelo rada, včasih še celo raje kot ljudi, kajti bolj znajo biti zvesti, prijazni in v njih je mnogo manj zlobe.

Njena hišica stoji poleg sinove in ponosno pove, da je sinu kar narisa-

la, kje bo stala njena in kje njegova hiša in kako bo njena hiša postavljena. Čeprav je hiša na zunaj majhna, je v njej veliko prostora. Seveda je v njej želela tudi pravo kmečko peč, ki jo pridno kuri. Tudi poleti jo je v rojstni hiši dostikrat kurila, kajti najraje sedi ob njej, plete ali bere in v hrbet jo peč prijetno greje. Kar dobro se je že privadila novemu domu, pogreša pa drevesa, posebno brezo, pa brinje, ki ga je zasadila še njena mama, ko je Miro odšel k vojakom.

Pove še, kako je leta 1960 bila sprejeta v službo v Univerzale Domžale. Pripoveduje: "Neko popoldne sem se usedla na stričevo kolo, svojega nisem imela, in se odpeljala v tovarno, imeli so ravno sestanek in sem počakala. Prišla je majstrica, me vprašala, ali znam ročno šivati in ponosno sem ji pokazala obleko, ki sem jo imela na sebi, rekoč, to sem sešila sama na roke. Majstrica mi reče, kar jutri pridite. Ostala sem dvajset let in se nato starostno upokojila. Bilo je lepo, lepo smo se imeli in razumeli in kmalu sem tudi napredovala, tako da sem delala vzorce klobukov."

Gospe Minki želim še mnogo zdravih, lepih in sončnih dni v novem domu in verjamem, da bo tudi kakšna breza še zrasla ob njeni hiši in ji delala senco.

Milena Bradač

## REJNIŠTVO

Včasih se pač zgodi, da otrok ne more živeti s svojimi biološkimi starši. Nikogar ne moremo obsojati zaradi tega, ker so nam vzroki neznani, ali pa se nam le zdijo znani. Vsako bitje namreč želi svojim potomcem najboljše, vendar gre včasih za nesposobnost to željo realizirati. Ponavadi taki roditelji tudi sami v mladosti niso imeli pravega starševskega vzora, ne dovolj ljubezni, svobode, miru in varnosti. Nekaterim "ptičkom brez gnezda" pa so starši umrli, ali so trajno bolni. Tudi alkoholizem medicina šteje med težke, dolgotrajne - dosmrtno bolezni. Ker pa bolnik zaradi svoje razkrojene osebnosti uniči vse okrog sebe, se vsem brezmejno zameri in ga obsojamo.

Ko torej otrok ostane sam, ali je v nevarnosti njegov telesni in duševni razvoj, je prav, da država poseže vmes in kar najboljše poskrbi za svoje nemočne državljane. Zaradi nedotakljivosti družine pa včasih poseže prepozno, ko so posledice že težke in poškodbe hude.

Ker pa se otrok najbolje razvija v družini, socialno skrbstvo išče nado-

mešne družine. V dolini Črnega grabna pa tudi v Moravški dolini je rejništvo tradicija. Tu živijo žene in možje, ki po več desetletij v svoja gnezda sprejemajo tuje otroke. Potem poslušajo njihov jok, če so majhni, jih previjajo, ponoči vstajajo, jih vozijo k zdravnikom, pozneje se z njimi učijo, hodijo na govorilne ure, preživljajo puberteto...

Na OŠ Roje imamo vseskozi veliko rejencev. Zato imamo stik z mnogimi rejniškimi družinami. Tu bi se radi zahvalili tistim rejnicam, ki imajo tako veliko srce: da jokajo in smejejo s svojimi varovanci, da jih vsepovsod jemljejo s seboj, da o njih najprej povedo vse lepo, da jih zagovarjajo tudi, kadar si tega ne zaslužijo, da se pustijo pregovoriti in kupijo kaj, kar ni nikoli povrnjeno...

Nanje sta mislili rejenki Bojana in Jasmina iz našega oddelka vzgoje in izobraževanja 3. stopnje in jih upodobili na risbah, ki jih prilagamo. Ne znata pisati, vendar sta s slikama tudi veliko povedali o svojih novih mamah.

Albina Košir



**ISCG  
DOMŽALE**

**AVTOŠOLA  
LONČAR d.o.o.**

Cesta talcev 10, 1230 Domžale

**☎ 01/721-10-82**

**GSM: 041/785-735**

**TEČAJ B kategorije**

**18. 6. in**

**9. 7. 2001**

**ob 18. uri**



## AVTOCESTA VRANSKO - BLAGOVICA

Dela na avtocesti kar dobro napredujejo, kar smo se prepričali ob obisku gradbišč na tem odseku. Gradnjo so nam predstavili: vodja, gospod Silvo Kosec in njegova pomočnika, gospoda Pavel Saje in Igor Ajdič.

Najprej bo dokončan odsek Vransko-Trojane in zatem še Trojane-Blagovica. Celotna trasa, je dolga 16.787 m, skupna dolžina predorov bo 5.800 m, 3.800 metrov bo viaduktov. Zgradili bodo še 18 mostov, štiri podvoze in dva nadvoza, 22 prepustov v skupni dolžini 953 m, 3.800 opornih zidov, 33 podpornih zidov v dolžini 2.200 m in 11 kamnitih zložb v dolžini enega kilometra. Iz povedanega je jasno, da gre za zares zahteven projekt. Prekopan je že predor Jasovnik. Dela so v zaključni fazi. Tudi predor Ločica je že v zaključni fazi. Predor v Zideh čaka le še na instalacijsko opremo. Tako naj bi bil odsek Vransko-Trojane končan v letu 2002. Izkop predora Trojane dobro napreduje. Vrtajo z obeh strani in so izkopali že blizu 33 m na vseh štirih izkopnih mestih. Delo na izkopih je težko zaradi plinov in sestave tal.

Za nas, neuke obiskovalce, je bil ogled trase nekaj posebnega. Doživeli smo tesnobo v cevi predora Trojane, si ogledali zaključna dela v predoru Jasovnik in se sprehodili skozi nosilec viadukta. Spoznali smo tehniko gradnje in vsaj približno začutili veličastnost opravljenih del.

Ni avtocesta tisto, kar smo si želeli v Črnem grabnu, saj bo močno spremenila naše življenje. Gotovo pa je to nuja za našo državo. Živeli bomo z njo, zato bi nam vedenje o njeni izgradnji zagotovo pomagalo k boljšemu razumevanju ljudi in njihovih potreb ob delu, ki bi ga bolje poučeni tudi drugače cenili.

V. G.



## MALA LAŠNA

Zaselek, ki leži nad Zlatim Poljem na skoraj sedemsto metrih nadmorske višine, je dobil asfalt tudi skozi vas. Včasih, se pravi pred šestimi leti, so imeli še stalni problem z vodo. V vasi so uporabljali kapnico. Potem so se odločili za vodovod. Gradnja se je pričela leta 1995. Investicija je bila velika. S sredstvi jim je pomagala bivša domžalska občina. Ravno v času razdruženja bi še odobrena sredstva lahko celo izgubili, če jim ne bi pomagal z nasveti in osebno gospod Jože Duhovnik. Tako so leta 1996 dobili svojo vodo. Istega leta so s pomočjo Občine Lukovica pričeli z gradnjo telefonskega omrežja in pripravo za asfaltiranje ceste. Telefon so dobili spomladi, asfaltno prevleko do vasi pa jeseni 1997. leta.

Stroški so bili veliki in vaščani so morali malo zajeti sapo. Lansko leto pa so se dogovorili še za asfaltiranje vaške poti. 5. maja letos je bilo slovesno odprtje ceste. Teh 2.300 metrov asfaltirane ceste, ki jih je končno povezala z dolino, potrebuje le



Trak je prerezan, promet naj steče

še nekaj javnih luči, pa bo javna infrastruktura urejena. Na slovesnosti so se krajanje zahvalili gospodu županu Anastaziju Živku Burji in gospodu Tomažu

Cerjarju za vsestransko pomoč in razumevanje. Gospod župan je povedal, da ima občina še številne težave, saj je sredstev vedno premalo. Investicije pa so bile v vseh letih samostojnega delovanja občine takšne, da se je morala tudi zadolževati. Samo Telekomu dolguje še okoli 50 milijonov. Veliko tudi prihrani. Komunalni obrat močno zmanjšuje občinske izdatke in v bodoče bo potrebno ustanoviti lastno komunalno podjetje. Težko je, ker bi vsi želeli pridobiti sredstva iz občinske blagajne, pridobiva pa jih samo župan ob pomoči občinske uprave. Ob tem pa se vedno drži obljube, da tam, kjer sodelujejo ljudje z lastnimi sredstvi in delom, pomaga tudi občina. Izrazil je tudi upanje, da bodo ljudje na naslednjih volitvah to znali ceniti.

Po svečanem delu smo se sprehodili po prenovljeni cesti. Novogradnje in obnova obstoječih zgradb kažejo, da bodo ljudje radi ostali v svojem kraju, kar je tudi namen občinske investicijske politike.

S srečanjem za tem pa so Lašnani dokazali, da so dobri gostitelji.

V. G.



### TRADICIONALNO KRESOVANJE V HRIBIH

Naša tradicija deluje že peto leto in vztrajamo še naprej.

Dva dni so se naši fantje trudili, da bi nam pripravili dobro kresno noč, in to jim je tudi dobro uspelo. Poleg fantov so pri pripravi kresa pomagali tudi starejši vaščani. Prvi dan so navozili smrekove veje. Do večera so navozili veliko prikolice, polnih smrekovih vej. Po napornem delu so morali fantje oditi še na trening nogometa. Drugi dan so fantje zelo zgodaj vstali in nadaljevali s pripravo kresa. Kres so začeli graditi in postajal je čedalje večji. Ko so končali, so morali zaščititi travnik, zato so postavili ograjo, da se ne bi hodilo po travi. Starejši ljudje pa so jim pomagali pri delu. Nato pa so odšli po pijačo, da bi nam osvežili suha grla. Pri delu jim ni manjkalo veselja ter dobre volje. Po končanem delu so odšli domov in si napolnili trebuščke z dobro večerjo. Po večerji pa so se vrnili na kraj, kjer se je pričelo kresovanje. Ko se je začelo temni-



Razpoloženje na višku

ti, so ljudje prihajali na našo hribovsko kresno noč. Ob 21. uri smo prižgali kres in kresovanje se je pričelo. Na kresu smo se veselili in rajali do jutranjih ur. Naslednji dan pa smo vaščani odšli na tradicionalni pohod na Kamnc in nato pot nadaljevali proti Lipovici. Ob prihodu na

Lipovco smo z nekaj dobre pijače osvežili naša grla. Proti večeru pa smo se še vsi poskočni odpravili domov.

In tako so se končali prvomajski prazniki.

Monika in Simona Jereb,  
Barbara Kokovnik

### DAN ODPRTIH VRAT NA OŠ MENGEŠ POPESTRILE KRAŠNJKANKE



Dan odprtih vrat OŠ Mengeš

Skupina za ohranjanje kulturne in naravne dediščine iz Krašnje, ki jo vodi gospa Vera Beguš, je zelo uspešno prikazala staro obrtno dejavnost - pletenje izdelkov iz slame in ličkanja na Osnovni šoli Mengeš v okviru šolskega programa Dan odprtih vrat, ki je potekal petega maja. Svoje znanje v pletenju različnih izdelkov so domačinke iz Krašnje in bližnjih vasi zelo lepo posredovale mengeškim učencem.

V uvodnem delu je gospa Danica Brank, učiteljica četrtega razreda OŠ Mengeš, gostje iz Krašnje lepo pozdravila in pripravila učence za sodelovanje. Navdušenost med učenci nad dobro predstavitvijo je bila izredna, saj so Krašnjanke komaj potešire radovedne želje

otrok, ki jih je pletenje kit iz slame in ličkanja ter pot do končnih izdelkov tako zelo zanimala, da je bilo sobotno dopoldne očitno prekratko. Družabno srečanje je bilo zelo sproščeno in veselo, za kar je poskrbela dobra ekipa žensk iz Krašnje in prijazne učiteljice na tamkajšnji osnovni šoli.

Poleg konkretnega stika s to starodavno obrtjo, ki ima svoje korenine v Domžalah in Mengšu, so bili otroci na predstavitvi seznanjeni tudi z njenim nastankom, pomenom in današnjim smislom desetletnega delovanja Skupine za ohranjanje kulturne in naravne dediščine iz Krašnje. Kot spomin na srečanje je gospa Pavla učiteljicam in ravnateljku podarila izdelke iz slame, otroci pa so za

spomin odnesli v svoje domove kitko, ki so jo spletli v šoli.

Dan odprtih vrat na OŠ v Mengšu je bil tudi sicer zelo pester in bogat. Šola se je predstavila v mnogih dejavnostih, ki v človeku za vedno ostanejo kot nepozaben spomin. Od vsega pa si bomo gotovo najbolj zapomnile njihovo veliko gostoljubnost in spoštljiv odnos mengeških učencev, kar je vredno pohvaliti.

Marta Lavrič

### LUJDEM V POSMEH

V Spodnjih Lokah na postaji že lep čas stoji odslužen in popolnoma izropan jugo. Po pripovedovanju domačinke sem izvedela, da je stal nekaj časa, izginil, pa se zopet pojavil, prišli so policajci, pobrali tablice in odšli. Domačini so ga malce pomaknili v stran, ker je le preveč oviral ostale avtomobile na postajališču.

Zastavlja se vprašanje, kdo je bil tisti neodgovornež, ki se je na tak način znebil avta, in kdo bo sedaj za njim pospravljal ter nosil stroške.

Milena Bradač



Do kdaj bo čakal?



## ŠMARNIČNA POBOŽNOST NA GOLČAJU

Tudi letos je bila cerkev sv. Neže ob nedeljah pretesna za vse romarje, ki so se tako kot že dolga leta, v maju vzpenjali na hrib nad Blagovico, da bi se udeležili popoldanske svete maše.

Te so bile letos še bolj obiskane, saj je vsako nedeljo ob blagoviškem župniku, gospodu Jožetu Vrtovšku maševal še en duhovnik, na koru pod čudovitim kasetnim stropom iz konca 17. stoletja, ki so ga prenovili v lanskem letu, pa je vsakič pel drug pevski zbor. Tako so prvo nedeljo v maju zapeli domači cerkveni pevci ob pomoči pevcev iz Kolovrata, tem je sledil Moški pevski zbor Janko Kersnik iz Lukovice, tretjo nedeljo je navdušil MPZ Lipa s Trojan, pri zadnji sveti maši pa je zapel Šentviški zvon. Vsi zbori so se po maši, ki se je zaključila s petimi litanijami, predstavili še pred oltarjem in zapeli nekaj pesmi, ki so jih izbrali sami.

Poleti na Golčaju ne bo svetih maš, nova slovesnost pa se po besedah blagoviškega župnika - letos že tretje leto, obe ta v začetku septembra. Da se bo na Golčaju tudi takrat zbralo veliko vernikov, seveda ne dvomim.

MS

## UPOKOJENCI NE POČIVAMO

Naše društvo tudi v letošnjem letu pridno nadaljuje z najbolj priljubljeno dejavnostjo - izleti. Tako smo imeli v tem letu od aprila do sedaj že štiri in vsi so bili polno obiskani. Naši izleti so razdeljeni nekako na dva dela, in sicer v prvem delu si ogledamo kulturne, zgodovinske in turistične zanimivosti naše lepe Slovenije, drugi del pa je namenjen kosilu in zabavi. Kljub temu da smo "upokoјenci", se znamo prav lepo zabavati, pa tudi zapojemo in zaplešemo radi. Na naših izletih je vedno prisoten harmonikar, ki rad raztegne svoj meh, tako da je veselje na višku.

V letošnjem letu smo v našem društvu pričeli z novo dejavnostjo - pohodništvo. Imamo vodiča, ki vas bo z veseljem popeljal na krajše in malo daljše pohode po naši občini, saj ima toliko lepih koticov, ki jih prav gotovo še vsi ne poznamo. Ti pohodi so vsako drugo sredo v mesecu ob 8. uri zjutraj.

Za lažje kontaktiranje smo na društvu nabavili telefon, na katerega nas lahko pokličete vsak dan od jutra do večera, radi vam bomo odgovorili na vaša vprašanja in sprejemali naročila za izlete in pohode. Številka mobitela, na katerega nas lahko kličete je: 040-536-675.

Želimo, da se nam pridružite tudi tisti, ki do sedaj iz kakršnegakoli vzroka še niste bili z nami, kajti čim več nas bo, lepše nam bo.

Društvo upokojencev  
Lukovica

## ŠAHISTI ŠD ČRNI GRABEN SO SE SPET IZKAZALI



Ekipa Črnega grabna I na zaključnem turnirju v Komendi

Šahisti Šahovskega društva Črni graben so se v tem polletju dosti vključevali na posamična in na ekipna tekmovanja. Ekipno so sodelovali na 54. ljubljanski šahovski ligi - II. delavski ligi in zasedli 5. mesto med 12 ekipami, na zaključnem turnirju 12. 4. 2001 pa 10. mesto v postavi: Janez Hribar, Viktor Hribar, Alojz Cijan, Janez Pustotnik (z rezervami Tomo Omahna, Bojan Marinček, Marjan Dolinšek, Viktor Jemec, Slavko Rukavina, Marjan Vinđišar, Martin Andrejka in Franc Andrejka).

Na turnirju Moravče 2001 je na ekipnem tekmovanju zmagala ekipa Vele Domžale, druga je bila ŠD Termit Moravče, na 3. mesto se je uvrstila naša ekipa ŠD Črni graben v postavi: Alojz Cijan, Tomo Omahna, Bojan Marinček, Marjan Dolinšek. Nastopilo je 7 ekip.

Ustanovljena je bila Domžalsko-kamniška šahovska liga 2000/01, kjer je tekmovanje potekalo od jeseni 2000 do pomladi 2001. Nastopala je naslednja postava po deskah: Janez Hribar, Viktor Hribar, Tomo Omahna, Bojan Marinček, Viktor Jemec, Marjan Dolinšek, Marjan Vinđišar. Dosegli so zelo dobro 3. mesto, za ekipama Kamnika in Komende I. Sodelovalo je 14 ekip z domžalsko-kamniškega območja. Ekipa Črni graben II je osvojila 7. mesto (postava: Janez Pustotnik, Milan Vidergar, Janez Vi-

dergar, Slavko Rukavina, Alojz Cijan, Franc Andrejka, Martin Andrejka).

Na zaključnem turnirju 24. 5. 2001 v Komendi pa je ekipa v postavi: Janez Hribar, Viktor Hribar, Bojan Marinček, Viktor Jemec in rezerva Alojz Cijan zasedla 4. mesto za ekipami, Komenda I, Dob in Termit Moravče.

Na turnirju v Dobu, 3. 3. 2001, je bil 6. Tomo Omahna, 7. Marjan Dolinšek in 20. Alojz Cijan.

V počastitev praznika občine Trzin, 19. 5. 2001, je bil Tomo Omahna 10. med 46 udeleženci. Čestitke!

Na turnirju posameznikov Izlake 2001, 26. 5. 2001, je bil vrstni red takle: 33. Alojz Cijan, 49. Tomo Omahna in 60. Slavko Rukavina

V počastitev občinskega praznika Komenda 27. 5. 2001 je zasedel Tomo Omahna 19. in Janez Vidergar 28. mesto.

Navedeni niso vsi rezultati naših udejstvanj, vendar se že iz teh podatkov vidi precejšnja vnema šahistov. Pojavlja se že potreba po večjem prostoru, ki ga bo treba v bodočnosti dobiti.

Trening večeri se odvijajo ob petkih po 20. uri, vsako prvo nedeljo v mesecu pa je retingiran turnir v gasilskem domu v Šentvidu (9 kol po švicarskem sistemu).

Vključite se še ostali ljubitelji.

Viktor Jemec



## SPEV MLADOSTI - CVET RADOSTI

### Prireditev v korist šolskega sklada OŠ Janka Kersnika Brdo

Kulturni dom Lukovica,  
24. 5. 2001 od 18.00 do 20.30

Priprave za prvo akcijo zbiranja sredstev za šolski sklad so se začele že v aprilu, učenci pa so se pod vodstvom učiteljev in mentorjev pripravljali celo šolsko leto. Teden dni pred prireditvijo je več kot 550 učencev matične šole in obeh podružnic odneslo domov zgibanke - vabilo s programom, nekaj plakatov pa smo razobesili na vidna mesta v občini.

Z veseljem, a obenem s strahom smo pričakovali odziv staršev. Bo dvorana polna ali bodo učenci svoje točke odigrali pred praznimi sedeži? Nervoza je popustila šele v zadnjih minutah, ko smo videli, da se prostor pred občinsko stavbo polni, ljudje pa z zanimanjem pričakujejo začetek prireditve.

S programom smo želeli pokazati, kako naši učenci razvijajo svoje sposobnosti in interese v dejavnostih, kjer se lahko sprostijo, razvijajo domišljijo, se umetniško izražajo. Vse to potrebujejo za zdrav in celosten razvoj in da sprostijo svojo ustvarjalno energijo po napornih vsakodnevnih šolskih obveznostih. Trudimo se, da bi takih dejavnosti ponudili čim več in vključili čim več otrok. Zato je bilo točk programa veliko in prireditev dolga, za nekatere mlajše obiskovalce morda kar predolga. Upamo pa, da ste gledalci začutili živahen utrip šolskega življenja in mladostno veselje vaših otrok - naših učencev.

Z veseljem sporočamo, da smo z vstopnino zbrali 58.000,00 tolarjev, ki bodo varno spravljani na računu šolskega sklada počakali na začetek novega šolskega leta. Upravni odbor, v katerem so trije predstavniki sveta šole in štirje predstavniki sveta staršev, bo jeseni pripravil finančni načrt in plan porabe sredstev ter z njim seznanil vse starše. V šolskem skladu so tudi že sredstva, ki sta jih na pobudo sveta staršev nakazali Krajevna skupnost Lukovica in Prevoje za učence iz teh krajevnih skupnosti za šolo v naravi in taborne v naslednjem šolskem letu. Tako je naš šolski sklad počasi zaživel in upamo, da bomo lahko s pomočjo prispevkov staršev in drugih donatorjev uresničili káksno željo in potrebo šole, ki je z rednimi sredstvi ne moremo.

Ob tej priložnosti se še enkrat v imenu vseh učencev in delavcev šole zahvaljujem obiskovalcem za prispevke v šolski sklad. Pohvalila bi rada vse nastopajoče in njihove mentorje, se zahvalila vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri organizaciji in izvedbi prireditve.

Posebej me veseli, da tako dobro sodelujemo z Godbo Lukovica, Glasbeno šolo Domžale in Plesno šolo Miki. Zahvalju-



jem se delavcem Občine Lukovica, ki nam vedno prijazno priskočijo na pomoč in gospodu županu, ki ob takih priložnostih rad pogosti nastopajoče.

Veseli bomo mnenj staršev in drugih obiskovalcev, pohvalnih ali kritičnih, saj nam bodo vodilo za pripravo podobnih srečanj v prihodnosti.

Mnogi pa so šoli pomagali že v prejšnjih letih, še preden je zaživel šolski sklad. Na tem mestu se zahvaljujem za sponzorska ali donatorska sredstva za šolo v naravi in taborne, za Zdravo šolo, za turistično dejavnost na šoli, za šport in mnoge druge šolske in občinske dejavnosti vsem, ki pomagata našim učencem. To so občina, gospod župan, krajevne skupnosti, gasilska društva, športno in turistično društvo, društvo prijateljev mladine, gostinska in druga podjetja, obrtniki, zasebniki in vsi, ki čutite za mladimi.

Zdenka Pengal, ravnateljica



## POGLED Z ULICE

Tak je bil naslov prireditve, ki so jo pripravili učenci Osnovne šole Janka Kersnika Brdo in podružničnih šol Blagovica in Krašnja. Predstavili so svoje občinske dejavnosti na zelo simpatičen način.

Najprej so s starejšimi kolegi iz Lukoviške godbe zaigrali nekaj skladb pred kulturnim domom v Lukovici in ob tem še postregli z dobrotami, ki so jih spekli pri gospodinjskem pouku. Oboje je za pohvalo! Nato pa smo v dvorani videli prestavo Cirkus, ki so jo izvedli učenci podružnične šole Krašnja. Mladinski zbor je zapel tri pesmi, zatem pa je dramska skupina turističnega krožka uprizorila predstavo Počitnice v gradu. Učenci glasbene šole so se predstavili kot solisti. V mladinskih delavnicah pa so predstavili Basen o mački, s katero so opozorili na nevarnost zasvojenosti. Mladi glasbeniki so nas zabavali pred lutkovno predstavo blagoviške šole Zaljubljeni žabec. Blagoviška podružnična šola se je predstavila še s predstavo Sneguljčica. Program prireditve pa se je končal z nastopom plesne skupine Miki. Zares bogat kulturni in poučni program, pa vseeno ni napolnil lukoviške dvorane. Morda zaradi vstopnine, ki pa je bila namenjena šolskemu skladu in bo gotovo prispevala h kvalitetnejšemu delu šole.

Način zbiranja sredstev za bogatejši program dela šole je vsekakor spodbuden in upam, da bo v naslednjih letih doživel večjo podporo ljudi. Hkrati bomo lahko vsi bolj seznanjeni z aktivnostmi učencev, kar nam bo približalo razmišljanje mladih, za katere vse prevečkrat najdemo premalo časa in razumevanja, v nenehnem hitenju za doseganje lastnih ciljev.

V. G.



## BRALNA ZNAČKA

Branje knjig je gotovo pomembno za splošno razgledanost in izgradnjo celovite osebnosti. V času računalnikov in televizije se bralna kultura na splošno znižuje, zato je toliko bolj razveseljivo, da je na Osnovni šoli Janka Kersnika Brdo in njenih podružnicah v Blagovici in Krašnji veliko pridnih bralcev. Bralno značko je osvojilo kar 386 šolarjev in 62 predšolskih otrok. Posebej pohvalen je odnos staršev, ki so s svojimi predšolskimi otroki kar 95,3 % uspeli. Učenci od 1. do 4. razreda so bili 83,9 % uspešni, od tega v podružnici Krašnja kar 88,8 %. Veliko slabši pa so učenci od 5. do 8. razreda, saj je njihov uspeh le 54,3 %. Slednje kaže, da z zmanjšanim vplivom staršev tudi upada bralna kultura, kar ni posebno spodbudno.

Za nagrado so si mlajši ogledali predstavo gledališča "Joj Moli", ki sta

jo odigrala klovn in čarovnik. Starejši pa so lahko uživali ob pogovoru z angleškim mladinskim pisateljem Davidom Belbinom, ki je prispel v Slovenijo na obisk na povabilo založbe, ki je že izdala več njegovih knjig. Poleg naše šole je obiskal še šolo v Novi Gorici in v Moravčah. Naši učenci so mu postavljali prav zanimiva vprašanja, in tako smo izvedeli, da piše že sedemnajst let. Je rodoljuben, rad kolesari in naša domovina mu je zelo všeč. Zagotovo se bo še napotil k nam. Piše predvsem kriminalke, ki se nanašajo na življenje mladih. Osnove za zgodbe poišče kar v svojem okolju. Živi v Sheffieldu. K pisanju ga je spodbudila nemoč ljudi, ki od življenja pričakujejo več, kot so sposobni sprejeti in narediti.

Letošnja bralna značka je mimo. Upamo, da se bo uspeh starejših os-



Pisatelju Davidu Belbinu smo izročili spominsko darilo

novnošolcev v naslednjem letu izboljšal. Vsem, ki so jo letos osvojili, pa iskreno čestitamo.

V. G.

## 50 LET GLASBENE ŠOLE DOMŽALE

Ob tem svojem jubileju so tudi v Lukovici pripravili koncert učencev s tega območja. Veliko mladih je nabiralo svoje glasbeno znanje v tej šoli. Od leta 1963 pa deluje tudi oddelek na Osnovni šoli Janka Kersnika na Brdu. Trenutno se največ učencev uči na pihalih. Verjetno je k temu pripomogla tudi potreba naše pihalne godbe. V nekaj letih se bodo tako njene vrste izpopolnile in usposobile za igranje zahtevnejšega repertoarja. Seveda pa se naši mladi glasbeni navdušenci učijo tudi igranja na klavir, kitaro, harmoniko in tolkala. Pro-

gram oddelka na Brdu naj bi se v naslednjih letih še razširil. Vsekakor pa je bilo iz nastopa vidno, da dela Glasbena šola Domžale sistematično, in zato ni čudno, da njeni učenci lahko najdejo pot v razne ansamble in orkestre. V programu smo slišali tudi dva solo pevca, ki si bogastvo glasu izpopolnjujeta s tehničnim znanjem v glasbeni šoli. Že res, da je bilo pri začetnikih opaziti nekaj negotovosti pri izvedbi, vendar je celoten program izzvenel pristrčno in je bil izbran z izdatno mero okusa, tako da je lahko žal vsakemu, ki ga ni slišal.

Skratka: iskrene čestitke vodstvu in pedagogom Glasbene šole Domžale za njihov jubilej in veliko uspešnih učencev jim želimo.

Gospod župan Anastazij Živko Burja je ravnatelju šole ob prazniku izročil priložnostno darilo, se mu zahvalil za sodelovanje in poudaril skromne zahteve šole glede na prispevek, ki ga šola daje našemu prostoru z vzgojo mladih.

V. G.





## ROKOVNJAČ SKOZI OTROŠKE OČI

“Kdo je rokovnjač?” sem nekega dne vprašala male šolarje na Brdu, ker me je zanimalo, kako naši najmlajši vidijo simbol našega Črnega grabna.

“Ne vem,” je bil najpogostejši odgovor, nekateri pa so ga že opazili na različnih krajih v različnih situacijah. Nataša se je spomnila na časopis, Luka ga je opazil na zastavi, Ambrož ga je videl tam, kjer je bila veselica, Brigita pa je vedela, da jezdi konja. Matjažev rokovnjač je oblečen v oklep in ima sabljo, Janez pa je trdil, da je to lopov, narisana na časopisu



Rokovnjač na obisku v mali šoli

Rokovnjač. Z željo, da otroci sami sprašujejo in raziskujejo, sem jim naročila, da starše, stare starše ali pa sosedo vprašajo, kdo je rokovnjač.

Motivacija je bila velika, zato so odgovori naslednjič kar deževali. Vedeli so, kako so bili rokovnjači oblečeni, kje so se skrivali, da jih je bilo veliko v Črnem grabnu. Skupaj s starši so brskali po knjigah, starih časopisih in fotografijah. Prinesli so izrezke iz časopisov, fotografije z nekdanjih rokovnjaških taborov, kjer so sodelovali tudi njihovi starši in stari starši, kaseto Nika Zajca z njegovo Rokovnjaško polko, lukoviško zastavo, grb... Pripovedovali so, da so rokovnjači bogatim jemali in dali revnim. Vedeli so, da rokovnjači niso bili vedno dobri.

Ker je bilo zanimanje za rokovnjača veliko, sem v skupino povabila gospoda Franca Pavška, predsednika Olepševalno turističnega društva Brdo - Lukovica. Prijazno se je odzval vabilu in otrokom na zanimiv način, ob mnogih fotografijah, ki jih je pri-

## V GOSTIH PRI FRANCETU



Otroke je pričakal rokovnjač France

Pred domačijo Franca Cerarja v Lukovici se je ustavil SAPov avtobus. Pripeljal je skupino mladih radovednežev iz nekega ljubljanskega vrtca. Najprej kar niso upali do strica Franceta, ki jih je pričakal v rokovnjaški preobleki, s konjem ob sebi in gorjačo v rokah.

Pa so se kaj hitro razživel, posebno, ker so lahko zajahali kobilu, na katero jih je dvigoval France. Njegova soproga pa jih je postregla s sokom. Potem jim je rokovnjač še razložil, kdo so bili rokovnjači in kako so živeli. Kako se kleplje kosa in kako se kosi, je bilo tudi zanimivo za malčke. Najbolj pa so bili veseli mladih muckov, ki so jih lahko božali. Zatem so jih navdušile račke. Posebej pa so bili veseli, ko jim je stric France pokazal gnezdo na drevesu. Na sprehodu v bližnji

log pa so se že tako razigrali, da so imele vzgojiteljice kar dosti dela. Opazovali so žabe in polžke, France pa jim je pokazal, kaj napravijo mravlje z drevesom, ki trohni. Čas je hitro mineval, in flancati, ki jih je pripravila gospodinja, so šli dobro v tek. Otroci so v vsakem kotu domačije našli kaj zanimivega in rokovnjač France je bil kar naenkrat njihov dobri stric, ki je za vsakega našel prijazno besedo in je za vsak predmet vedel, čemu služi. Prav nič se jim ni mudilo domov, pa kaj, ko se pa vzgojiteljem vedno nekam mudijo.

Poslovlili so se, čeprav neradi, in morada bodo nekoč, ko bodo večji, poiskali rokovnjača Franceta in njegovo ženo, ki sta jim podarila lep dan in povedala toliko novega.

V. G.

nesel s seboj, razlagal zgodovino rokovnjačev, in kako se jih še vedno spominjamo na različnih prireditvah: rokovnjaški tabori, rokovnjaški pohodi, sejmi v Lukovici... Ime so posodili tudi nekdanjim nogometašem, po njih se imenuje golaž, kruh...

Uradno je postal simbol naše občine, ki so ga upodobili na zastavi in grbu.

Po doživetem so otroci risali, se pogovarjali in še vedno se včasih radi igrajo “rokovnjače”.

Ob dejavnosti, ki smo jo izvajali ves mesec, so otroci izvedeli mnogo novega - še vedno pa jim ni čisto jasno, kaj je bil rokovnjač - junak ali lopov? Začeli pa so o tem razmišljati in upam, da bodo tudi v bodoče neznanne stvari z veseljem raziskovali.

Vzgojiteljica Nada





## ORGANIZIRANOST, DELA IN NALOGE GASILSKE ZVEZE LUKOVICA

Veliko je že bilo napisanega v našem glasilu o gasilcih, njihovih društvih ter delovanju, o Gasilski zvezi pa razen ob ustanovitvi in občnem zboru bolj malo, zato smo zaprosili za razgovor predsednika Matjaža Markovška in poveljnika Blaža Judeža, da nam podrobneje predstavita njeno delovanje.

Ob nastanku novih občin se je pred štirimi leti pojavila potreba tudi po ustanovitvi gasilske zveze Lukovica. Nastanek zveze je temeljil predvsem v povezovanju gasilskih društev navzven in Gasilsko zvezo Slovenije. Seveda so želeli gasilci tudi vedeti, kako in kam so dodeljena denarna sredstva, ki jim po zakonu pripadajo in z njimi tudi sami racionalno upravljajo.

Matjaž Markovšek, njen predsednik (prvi in doslej edini), pripoveduje: "Ustanoviteljice zveze so prostovoljna gasilska društva - Trojane, Blagovica, Krašnja, Lukovica in Prevoje, katerih vsako društvo šteje približno sto članov, od tega je dvajset operativcev - to je posebej usposobljenih gasilcev, ki sodelujejo pri intervencijah. Predsedstvo zveze sestavljata po dva člana vsakega društva in poveljnik zveze. Predsednik vodi prvenstveno organizacijske naloge zveze, za delo na operativnem področju pa je zadolženo poveljstvo gasilske zveze, ki ga sestavljajo poveljnik in podpoveljniki gasilskih društev."

Gasilska zveza je vmesni oziroma povezovalni člen med osnovno celico in Gasilsko zvezo Slovenije. Naloga zveze je nuditi predvsem strokovno pomoč gasilskim društvom, prenašanje informacij in nalog z Gasilske zveze Slovenije na društva, organiziranje strokovnih izobraževanj, usposabljanje članov društev, vodenje operativnih načrtov na lokalni ravni, pomaga tudi pri organizaciji in vodenju finančnih zadev. Usklajuje povezovanje in delovanje med mladimi člani gasilcev, veterani in članicami.

Za boljše povezavo med področnimi gasilskim zvezami in Gasilsko zvezo Slovenije je vmesni člen regijski svet Ljubljana III, v katerega spadajo naslednje GZ: Kamnik, Komenda, Mengeš, Domžale, Moravče, Litija in Lukovica. Regijski svet ni nikjer zaveden, nima pravnega statusa, ima pa predvsem naloge izobraževanja, ki jih same zveze ne morejo organizirati.

Predsednik Markovšek nadaljuje: "Med Gasilsko zvezo Lukovica, občino Lukovica in prostovoljnimi gasilskimi društvi je podpisana tripartitna pogodba o opravljanju javne gasilske službe v občini, o urejanju medsebojnih odnosov, delu in nalogah ter financiranju."

Seveda se predsednik ni mogel izogniti vprašanju, kako je urejeno financiranje in kakšna sredstva imajo na razpolago. "Torej, zveze se financira izključno iz proračuna Občine Lukovica in požarne take."

Malce potrto dodaja: "Denar, ki je namenjen delovanju zveze in društev, se



Predsednik OGZ Lukovica Matjaž Mrkovšek



Poveljnik CZ



Interventna enota Blagovica

morebiti nepoznavalcem zdi velik znesek, nekaterim celo nepotreben mrtev kapital, za katerega se morebiti šele ob kakšni večji nesreči zdi majhen ali celo premajhen. Največja postavka odhodkov so vsekakor zavarovanja gasilcev in opreme, vzdrževanje opreme, izobraževanje in usposabljanje, organizacijske naloge. Za investicije pa ostane bore malo ali nič, kar pa se bo izkazalo za hudo narobe čez nekaj let, ko bomo videli, da nas je prehitel čas in ne moremo slediti novostim in napredku na področju gasilske opremljenosti, ki je posledica stalnega razvoja in napredka članstva."

Kljub naporom in finančnim zmožnostim občine, ki jih vlaga v gasilstvo, pa je v posameznih društvih še vedno največja solidarnostna pomoč krajanov pri nakupu osnovne opreme za požarno varnost.

Ko smo s predsednikom izčrpali skoraj vsa vprašanja glede organiziranosti, delovanja in financiranja zveze, je Blaž Judež predstavil še operativni načrt.

Blaž Judež nadaljuje pogovor: "Za samo požarno varnost v občini je preko operativnih enot zadolženo poveljstvo. Njegova naloga je izobraževanje, izdelava operativnega načrta zveze ter načrta alarmiranja zveze, izpeljava gasilsko - športnih tekmovanj, spremljanje in nadziranje gasilsko - reševalnih akcij ter analiza le-teh, nadzor nad pravilno izbiro opreme in orodja ter osebne zašite oziroma opremljenosti enot v posameznih društvih. Vedeti je namreč treba, da so za vso opremo, oblačila, vozila ter ostalo, določena posebna pravila, zakoni in predpisi, ki jih je treba spoštovati in jih upoštevati."

"Lani je bil na predlog poveljstva in župana sprejet sklep o kategorizaciji gasilskih enot in njihovi minimalni opremljenosti za delovanje. Potreba (želja) je, da ta sklep ne bi ostal samo na papirju, ampak bi ga v najkrajšem možnem času realizirali."

"Kot prvo je potrebno zagotoviti pomoč občanom ob naravnih nesrečah in požarih. Organizacija tehnično reševalne vaje, preverjanje po društvih, izpeljava občinskega tekmovanja, pomoč pri izpeljavi tekmovanj, dopolnitev načrta alarmiranja in drugih tehnično reševalnih vaj. Imajo tudi plan izobraževanja, ki obsega organizacijo tečaja za naziv strojnik in gasilec, obnovitveni tečaj za tehnično reševanje, obnovitev tečaja na dihalnih aparatih, potrebno je izobraziti vodjo enot ter poveljnike društev."

Za konec pogovora je predsednik Matjaž Markovšek dejal: "Kljub vsem težavam, s katerimi se srečujemo pri našem delu, upamo, da delamo v dobro in korist vseh krajanov. Ena od prioritarnih nalog zveze bo izdelava analize požarne varnosti in načrta razvoja Gasilske zveze, s katerim naj bi se na najvišji stopnji odpravila določena nesoglasja."

Spoštovana prostovoljna gasilca, kar tudi sta Matjaž in Blaž, hvala vama za prijazen pogovor in izčrpne informacije o delovanju zveze. Upajmo, da bodo imeli gasilci čim manj dela na konkretnih reševalnih akcijah.

Milena Bradač



## LETNI KONCERT V ŠENTVIDU

Letošnji letni koncert v občini Lukovica je izzvenel v izvedbi dveh mešanih pevskih zborov osemnajstega maja v Kulturnem domu v Šentvidu. Na njem sta sodelovala Mešani pevski zbor Zarja iz Šentvida pri Planini in domači mešani pevski zbor Šentviški zvon. Lepo petje obeh zborov je ubrano povezoval domačin Matej Kotnik, ki je v uvodnem nagovoru pozdravil vse zbrane ljubitelje petja, ki smo kulturni prostor povsem zapolnili.

Preden so spregovorile pesmi, je bil poudarjen tudi namen srečanja obeh Šentvidov, ki ni naključje, temveč triletno organizirano prijateljevanje pevskih zborov vseh slovenskih Šentvidov. Lani je bilo njihovo srečanje v naši občini, letos pa v Šentvidu pri Stični. Zanimivo, da se je prijateljska vez nastopajočih začela tkati pred nekaj leti na kulturnem tednu v Šentvidu nad Ljubljano, kjer se je tudi porodila zamisel o srečanjih zborov Šentvidov Slovenije.

Slovenske narodne pesmi so zares lepe, tako njihovo besedilo kot melodija. V njih so skrita bogata zrna slovenskega kulturnega izročila, zato so nam vsem v ponos. Veliko truda, ki ga pevke in pevci znova in znova darujejo na vajah, je bogato zadoščenje v njihovih dušah in vseh nas, ki smo imeli posebno srečo, da smo lahko prisluhnili tako ubranemu petju, ki človeška srca razvema, ustvarja prijateljske vezi in vsestransko bogati kulturno življenje v našem kraju.

Mešani pevski zbor Zarja deluje od leta 1990 pod vodstvom dirigenta Mateja Romiha. Njihovo petje ohranja tradicijo



Šentviški zvon

slovenske pesmi, radi pa zagrižejo tudi v težji repertoar domačih in tujih avtorjev. Velik aplavz sta prejela solista, ki sta zapela koroško narodno pesem Še rožce so žalovale.

Domači Šentviški zvon pod vodstvom Karla Leskovca je poslušalce ponovno navdušil, kot že nekajkrat v letošnji sezoni. Vsaka njihova pesem je izžarevala neko posebnost. Pesem Pod klančkom sva se srečala pa je čisto domača, saj je nastala prav na Prevojah, kar je bilo kot zanimivost tudi poudarjeno.

Ob koncu tega spomladanskega koncerta je sledila iskrena zahvala organizatorja sodelujočim in vsem, ki so kakorkoli pomagali omogočiti njegovo izvedbo. Da je zares koncertni večer v nas vzbudil občutje lepega, je ob zaključku poudaril tudi gospod Živko Burja, župan naše občine, ki je v vsesplošni spodbudi in pohvali domačinom zaupal, da si zaslužijo boljše in lepše prostore kulturnega doma, kar se bo v prihodnosti tudi uresničilo.

Marta Lavrič

## LIMBARJEVIH PET LET

Kulturno izobraževalno društvo Limbar iz Moravč praznuje pet let dela. Ob tej priliki so pripravili koncert komornega zbora. Na isti prireditvi so predstavili tudi svoje delo v petih letih obstoja.

Že v prvem delu koncerta je bilo očitno, da pevci, ki sestavljajo komorni zbor, ne pojejo šele pet let, saj njihova kvaliteta vsekakor presega tako kratko obdobje pevskega udejstvovanja. Zato tudi ni čudno, da so že imeli uspešna gostovanja v tujini. Zborovodkinja Elizabeta Kunavar, ki volontersko vodi zbor, kar je danes prava redkost, to opravlja zelo profesionalno in avtoritativno, kar zagotovo pripomore k večjemu uspehu. Med odmorom so predstavili tudi gledališko skupino, ki je v petih letih pripravila pet predstav za odrasle, nekaj več pa za najmlajše gledalce. Sodelovali so na vseh občinskih praznovanjih in drugih prireditvah v kraju. Sodelujejo tudi v programu Baragov duatlon, to je tek in kolesarjenje. V



Komorni zbor Limbar

prvem delu koncerta je zbor zapel sedem skladb tujih avtorjev, v drugem delu pa so zazvenele domače pesmi. Tudi pri teh pa so posegli po zahtevnejših prireditvah in jih prav tako kvalitetno interpretirali. Vsekakor je bilo prvih pet Limbarjevih let zelo uspešnih.

Žal pa tudi občanom Moravč kultura ni posebno pri srcu, saj je bilo v dvorani samo 52 gledalcev, pa še od teh nas je bilo osem iz Lukovice. Nekateri so prihajali tudi s polurno zamudo, kar tudi po svoje govori o kulturni osveščenosti ljudi.

V. G.



## EMANUEL

### Komorni zbor iz Celja gostoval v Lukovici



EMANUEL komorni zbor iz Celja

Slovenci smo narod dobrih pevcev; o tem priča med drugim veliko število pevskih zborov, ki so iz leta v leto kakovostnejši. Eden izmed njih je tudi Komorni zbor Emanuel iz Celja, ki je 12. maja 2001 gostoval v Kulturnem domu v Lukovici.

V zboru poje od 22-25 fantov in deklet (no nekaj se jih je v zadnjem času tudi poročilo), ustanovljen pa je bil leta 1990 na pobudo članov mladinske veroučne skupine v župniji sv. Danijela v Celju. Že od začetka jih vodi Bernarda Kink. Poleg petja v župnijski cerkvi nastopa in koncertira po vsej Sloveniji, zamejstvu in v Avstriji ter sodeluje na različnih revijah in pevskih festivalih. Snemali so za radio Ognjišče in za arhiv Radia Slovenija. Leta 1997 so na državnem tekmovanju "Naša pesem" v Mariboru prejeli srebrno plaketo, jeseni 1998 pa prav

tako srebrno plaketo na mednarodnem tekmovanju na Dunaju. Januarja 2000 je zbor organiziral zelo odmeven zborovodski seminar "renesansa in barok", v goste pa povabil svetovno priznanega dirigenta Timothy Browna iz Anglije.

V prvem delu koncerta v Lukovici so peli mašo slovenskega skladatelja Hugolina Sattucija in nato še nekaj tujih pesmi iz različnih obdobij. Za drugi del koncerta pa so izbrali slovenske in sicer Benjamina Ipavca - Domovina, Mateja Hubada - Je pa davi, Sama Vremšaka - Pojdam u Rute, Franca Kimovca - Prelepe svetle zvezdice in Danila Švara - Moj očka so mi rekli.

Ne samo zbor kot celota, ampak tudi posamezni solisti (Špela in Matevž Kink, Jasmina Maček, Sebastjan Podbregar) so navdušili, ŽAL, maloštevilno občinstvo v dvorani.

Po koncertu sem se pogovarjala z gospodom Matevžem Kinkom in izvedela še veliko zanimivega o zgodovini zbora, njihovih članih in tudi o njem. Delček tega bi želela predstaviti tudi bralcem Rokovnjača, saj je Matevž Kink od lanske jeseni postal naš občan.

Gospod Matevž izhaja iz zanimive glasbene družine iz Celja. Njegov ded je bil organist in odličen tenorist, prav tako Matevžev oče Jože, ki pa je bil tudi goreč zbiralec ljudskih pesmi in zborovodja. Njegova starejša sestra Bernarda je profesorica glasbe in poučuje na Škofijski gimnaziji v Ljubljani in je med drugim tudi zborovodkinja Emanuela. Tudi mlajša sestra Klara je glasbeno nadarjena in se je odločila za študij na glasbeni akademiji v Ljubljani. V pevskem zboru Emanuel poje že osmo leto, kot korepetitorica je celo sestrina pomočnica ter spremlja zbor na orglah. V opatijski cerkvi v Celju vodi otroški pevski zbor.

Kaj pa Matevž? Kdor se je že srečal z njim ali ga slišal peti, se bo strinjal z menoj, da je odličen pevec in sijajen človek. Prepeva že od otroških let. Med obiskovanjem celjske gimnazije ga je prevzelo solopetje, nato je med študijem umetnostne zgodovine hkrati obiskoval srednjo glasbeno in baletno šolo (oddelek za solopetje pri prof. Marku Bajuku). Sedaj nadaljuje študij petja na Akademiji za glasbo pri prof. Alenki Dernač - Bunta. Prepeva v štirih odličnih zborih: Ave, Emanuel, Slovenski komorni zbor in Šentviški zvon, nastopal pa je tudi že kot solist v Cankarjevem domu in Slovenski filharmoniji. No, o Matevžu Kinku bomo še veliko slišali, o tem sem prepričana!

Za zaključek bi lahko iskreno rekli tako: "Kdor poje, slabo ne misli!" In Emanuelovci so dobromisleči ljudje, ki poleg vsega še odlično prepevajo. Ob njihovem ponovnem obisku (?) naše občine se stanje, kakršno je bilo 12. maja, ne sme ponoviti!

Marinka P.

## 5. FESTIVAL KORAČNIC

Letno gledališče v Mengšu je bilo v soboto, 26. tega meseca, prizorišče 5. festivala koračnic, v organizaciji društva Mihaelov sejem, Mengeške godbe in Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti OI Domžale.

Festival se je začel ob 18. uri s sprevedom godbenikov skozi Mengeš vse do letnega gledališča - letno gledališče v Mengšu je pred kompleksom FIT TOP, kar sem odkril zgolj po naključju - sledil sem odmevu koračnic, ki so iz gledališča donele po bližnji okolici.

Kot nam je povedal g. Pavle Pevec, predsednik sklada, je na festivalu sodelovalo pet skupin godbenikov iz Mengša, veteranske sekcije Mengeš, Lukovice, Moravč in Kamnika ter skupina iz sosednje Avstrije. Manjkali so edino godbeniki Domžal zaradi neodlozljivih obveznosti kapelnika, brez katerega seveda ne gre.

Na festivalu je bila predstavljena revija godb s tekmovalnim delom, kjer sta koračnice ocenjevala prof. Tomaž Habe in g. Vinko Štrucel, in prostega programa.

G. Pevec je, kot nam je na koncu povedal, z letošnjo udeležbo godbenikov zadovoljen, zadovoljni pa so bili prav gotovo



Osvežitev po nastopu

tudi obiskovalci, ki so z množično udeležbo potrdili zanimanje za tovrstne prireditve ter z gromkim aplavzom nagrajevali nastopajoče.

Omenimo lahko še, da so prireditve izkoristili tudi za podelitev občinskih priznanj, ki so jih nagrajenci prejeli iz rok župana.



# GLASBENI TRENUTKI S KOMORNIM MOŠKIM ZBOROM LEK

Kako kulturno bogata je bivša domžalska občina, vsi tisti, ki radi spremljamo kulturne dogodke, dobro vemo. Slednje je še posebej očitno v mesecu maju, ko večina instrumentalnih zasedb in pevskih zborov zaključuje svojo uspešno sezono z letnimi koncerti. Tako je bil petkov večer, 18. 5. 2001, večer komornega moškega zbora Lek. Svoje delo so predstavili poslušalcem v dvorani Kulturnega doma Franca Bernika v Domžalah in s tem dokazali, da tisto, kar o njih samih pravi dirigent Milivoj Šurbek, da "ta zbor ni kar tako", velja.

Komorni moški zbor Lek (KMZ Lek) je bil ustanovljen leta 1978 kot oktet in je pozneje prerasel v sedanji 24-članski zbor. V njihovi delovnem dosjeju so zapisani mnogi letni koncerti, nastopi na radiu Slovenija, srečanja z drugimi zbori, festival stare glasbe v Grobljah, revija najboljših zborov ljubljanskega področja "Naši dosežki" v Cankarjevem domu v Ljubljani, pevski tabori v Šentvidu,... Sodelujejo tudi s tujino, pohvalijo se lahko z gostovanjem v Šarvaju na Madžarskem, nastopom v kraju Stegersbach v Avstriji in Lichtensteinu, ko so izvedli Brahmsovo Rapsodijo za alt, moški zbor in orkester s sodelovanju s solistko Nedo Martič. Jeseni leta 1998, ko so slavili 20-letnico delovanja, so opravili uspešno pevsko turnejo po Kanadi in ZDA.

Delovni dosežki zbora so enostavno preveliki, da bi jih lahko vse vključili v kratko predstavitev, na osnovi omenjega pa dobimo osnovno sliko o razsežnosti njihovega delovanja, ki prekaša marsikateri zbor, za slednje je namreč potrebno veliko vztrajnosti in energije, ki pa jo pevci prav gotovo izžarevajo.

Veliko zaslug za uspeh zbora gre dirigentom, kjer naj omenim Janeza Močnika, Marjana Ribiča, leta 1992 pa je zbor prevzel prof. Milivoj Šurbek. Diplomiral je na oddelku za klavir in na oddelku za dirigiranje na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Kot pianist in dirigent se je izpopolnjeval v Londonu, udeleževal se je mnogih tekmovanj, iz katerih se je vračal z visokimi mednarodnimi priznanji. Dolga leta je bil dirigent v ljubljanski Operi in je dirigiral več kot 50 različnih predstav. Od leta 1985 do 1991 je deloval kot redni profesor na Japonskem, na državni univerzi v Osaki. Tam je poučeval mojstrska razreda dirigiranja in klavirja, pa tudi simfonični orkester, mešani zbor in operno šolo. Svoje znanje prenaša tudi študentom Glasbene akademije v Ljubljani. (povzeto po kratki predstavitvi KMZ Lek, avtor besedila Anton Slanovec)

Njihov repertoar se je vseskozi oblikoval skupaj z napredkom pevcev. Začetno izvajanje slovenskih ljudskih pesmi in borbenih pesmi raznih narodov je kmalu preraslo v izvedbo zahtevnejšega programa, ki smo ga bili deležni tudi poslušalci omenjenega koncerta. Kot akademsko izobražen in vsestranski glasbenik je gospod Šurbek začel posegati po skladbah sodobnih avtorjev, v zadnjih letih pa je opazen poudarek na študiju renesančne in baročne zborovske glasbe domačih in tujih avtorjev. Posebno pozornost posvečajo slovenski ljudski pesmi, ponarodelim pesmim in pesmim slovenskih avtorjev. Petkov koncert je bil tako prikaz, kako širok je manevrski prostor KMZ Lek. Na videz naključno izbrani program so sestavljali sklopi stilno in tematsko podobnih del. Koncert se je začel z Jacobusom Gallusom, za katerega zbor pravi, da je najbolj prepoznaven "skladatelj zbora", vsako leto namreč izvajajo tri nove njegove skladbe. Seznanjenost z evropskim glasbenim prostorom nakazujejo izvajana dela nemške romantike, španska ljudska pesem in slovanska dela z Moravske. Tudi slovenska pesem je napolnila dvorano. Zahtevnejši del so predstavljala uglasbena Prešernova in Aškerčeva dela, predvsem je izstopal Foersterjev Spak, za katerega sam dirigent pravi, da je še dodaten dokaz za glasbeno podkovanost zbora. Kljub uspešni izvedbi zahtevnih del, pa ni mogoče prezreti nasmehov na obrazih publike, pa tudi samih pevcev, ko zapo-

jejo prave slovenske ljudske pesmi. Je že tako, da nekje v srcih ždi slovenska pesem in zažari vsakokrat v vsej polni lepoti. Tako je za konec izžarela tudi Adamičeva Prelepa Gorenjska na besedilo Slavka Avsenika. Od Gallusa do Avsenika smo bili tako deležni vsak svojega najljubšega glasbenega trenutka.

Petkov večer pa je bil poseben trenutek še za nekoga. Prof. Milivoj Šurbek je namreč uglasbil pesem Boječina avtorice Darinke Slanovec in slednja je bila ob tej priložnosti prvič javno izvajana. Pesem je izšla v zbirki štirih Most na drugi breg, ki so jo izdali štirje pesniki, člani zveze paraplegikov Slovenije. O pesnici Neža Maurer v predgovoru k zbirki pravi, da "prefinjeno tke verze kot kitajsko svilo: tako mehko in tako močno. Na svileno vrv pa se je možno tudi obesiti... v njenih pesmih ni opazne zamejenosti, prizadetosti - v njih je občutljivost trepetlikinih listov in moč debla". In res je bilo v pesmi čutiti čustven naboj notranjosti avtorice, ki ga prefinjeno napisana glasba še dodatno stopnjuje s ponavljanji določene glasbene teme. Kot da trepetlika čaka, da jo nekdo sliši. Takšen vtis pusti pesem poslušalcu, če le ta poslušša, interpretacija pa je v vsaki glavi druga.

Sama avtorica ob koncu izvedbe njene pesmi, ki jo je tudi sama prvič slišala, ni skrivala zadovoljstva in ob vseh pripravljenih besedah govora je opravičljivo "ostala brez besed", presunjena.

Skupaj z KMZ Lek in g. Darinko Slanovec smo tako preživeli lep umetniški glasbeni večer, pesem pa je po petih dodatnih pesmih kot odgovor na zadovoljen aplavz občinstva še dolgo donela v noč.

Anita

# FRIZEŽAJ

**Irena Pogačar s.p.**

Ljubljanska 104,  
Domžale  
tel.: 7241-500

Šentvid 33,  
Lukovica  
tel.: 7235-500

**pon. pet.**  
**od 10. - 20. ure**  
**sobota**  
**od 7. - 12. ure**

**pon. tor.**  
**od 8. - 15. ure**  
**sre. čet. pet. 13.-20. ure.**  
**sobota zaprto**



## OBRAZI KITAJSKE

Mladi študentki Anita Jemec in Vita Hribar sta v lanskem letu obiskali Kitajsko. S seboj sta ponesli fotoaparate in nekaj tega, kar sta posneli, sta prestavili na razstavi v kulturnem domu v Radomljah.

Nisem bil na odprtju razstave, ampak sem si jo ogledal pozneje. Presenečen sem bil nad vsebinskim učinkom videnega. Pri obeh avtoricah je bilo zaznati navdušenje nad to nenavadno deželo. Vita se je pred-

bo, ki v naše življenje prinaša nova spoznanja.

Obe avtorici sta članici foto - kino kluba Mavrica. Res da sta šele slabo leto v klubu, vendar bosta zagotovo ostali zvesti članici. Njuna želja, spoznavati življenje in njegove skrivnosti, ju bo vodila k novim sporočilom, vsem, ki ne znamo prepoznati trenutka sporočilnosti. V pogovoru z njima sem zaznal, da bōdo njune fotografije še mnogim lajšale spo-

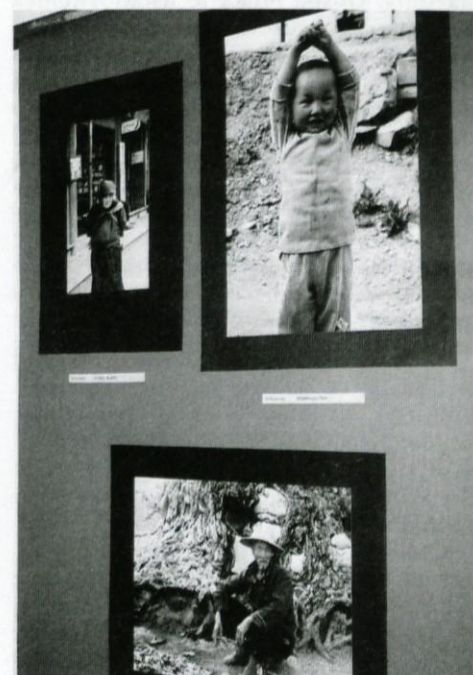
znanja o ljudeh in življenju z njihovih potovanj. Življenje okrog sebe sprejemata takšno, kot je, in to zmorejo redki. Zagotovo bo zanimivo prebrati tudi Anitin članek o tem potovanju. Upam, da ga bo kmalu napisala.

Njuno razstavo si boste lahko ogledali jeseni v Domžalah, morda pa tudi pri nas, če se bo našel primeren prostor.

V. G.



Avtorici razstave Vita in Anita



Anitin pogled v življenje

vsem posvetila pokrajini. Le nekaj fotografij je predstavljalo naseljena področja, vse ostale pa so opisovale kitajsko pokrajino. Anita se je bolj posvetila ljudem in predmetom, ki sta jih srečevali na poti. Tako so se njune fotografije dopolnjevale in pozornemu opazovalcu približale njuno doživljanje tega, za nas nenavadnega sveta. Skupaj sta s pravšnjo mero občutljivosti prikazali deželo in ljudi, ki živijo še daleč od nam poznane mrzličnosti in hlastanja po uspehu. Čeprav sta imeli malo časa, sta ujeli tisto neverjetno gotovost in mir, ki nam je tako težko razumljiv pri ljudeh, ki imajo dosti manj kot mi. Riževa polja v sanjsko zaokroženi pokrajini, pa starec pri že mnogo starejšem drevesu, reven (za naše vedenje), a srečen otrok in veličastna gorska veriga nad revno pokrajino... Anita in Vita sta nam povedali zgod-



### AVTOCENTER VADJUNEC d.o.o.

**Trgovina in servis**

Zg. Loke 23, 1223 Blagovica

**Avtocenter Vadjunec d.o.o.**

Pooblaščen prodajalec in serviser vozil SUZUKI in SUBARU

Zgornje Loke 23

1223 Blagovica

Telefon: 01 7234 158

Fax: 01 7234 008

GSM: 041 634 263

E-mail: [z.vadjunec@siol.net](mailto:z.vadjunec@siol.net)

Internet domača stran: <http://www.avto-vadjunec.si>



**Delovni čas**

ponedeljek-petek

od 8h do 16h

sobota

od 8h do 12h



## POGOVOR Z MILKO NOVAK IZ MORAVČ

V mesecu maju smo si v Kulturnem domu v Lukovici lahko ogledali komedijo Umetnik na poiskanju ali vse za fasado, delo avtorice in režiserke Milke Novak iz Moravč, po poklicu profesorice slovenščine in nemščine na srednji šoli v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku. Njeno ustvarjalnost zelo cenim in tudi dokaj poznam, zato se mi je zdelo vredno predstaviti jo kot osebnost v povezavi z vsem tistim, kar jo navdihuje, da zmore poleg lastne družine in službe tako plodno bogatiti kulturno življenje v Moravčah in vsepovsod tam, kamor seže delček njenega ustvarjalnega navdiha. Gospa Milka je ustanoviteljica Kulturno izobraževalnega društva Limbar Moravče, poleg tega je ženska z dušo in srcem, predana kulturi v domačem kraju. Je oseba, ki daje kraju pokončno držo na kulturnem uveljavljanju. Prisluhnite njenim preprostim odgovorom in velikim sposobnostim, ki jih zmore poleg tega, da je mati, žena in profesorica.

**Koliko časa delujete v Kulturno izobraževalnem društvu Limbar Moravče?**

Naše društvo je bilo ustanovljeno pred petimi leti z namenom, da obogatimo kulturno življenje v kraju, pri čemer želimo izhajati iz tradicionalnih krščanskih vrednot. Hkrati pa želimo odkrivati do sedaj neznana ali že pozabljena in morda zamolčana umetniška dela iz preteklosti na našem območju. Sem ustanovna članica društva in od ustanovitve naprej tudi njegova predsednica. Najprej je začel prepevati Komorni zbor Limbar z zborovodkinjo Elizabeto Kunaver, potem pa je dramska sekcija pod mojim vodstvom uprizorila svojo prvo igrjo, in sicer delo domačina Frana Detele Učenjak. Izdali smo tudi dve pesniški zbirki zamolčanih pesnikov: Naceta Lavriča in Jožeta Urbanije. Že dve jeseni zapored pa smo organizirali tudi kulturno in športno prireditev Po poteh Baragovega otroštva, ki postaja tradicionalna. Pripravljamo različne proslave, predavanja, gostovanja in sodelujemo na občinskih prireditvah.

**Vsaka zgodba ima svoj začetek in svoj konec. Od kod navdih za literarno ustvarjanje in režisersko delo?**

Najtežje se mi zdi poiskati pravo dramsko delo, ki bi me tako "zgrabilo", da bi ga potem želela z vso ustvarjalno vnemo predstaviti tudi gledalcem. Vsak človek, kakor tudi vsak režiser, ima svoj pogled na svet, življenjske vrednote in na umetnost. Težko bi uprizorila delo, s katerim se v osnovnih pogledih na življenje ne bi strinjala. Zato veliko časa porabim za iskanje pravega dela, ki bi bilo primerno tudi za mojo igralsko skupino. Ker se mi je nekajkrat zgodilo, da kljub dolgotrajnemu iskanju in branju nisem našla

primerne igrje, v sebi pa sem nosila mnoge ideje, ki jih še nisem imela priložnosti zapisati, sem sedla za računalnik in začela pisati. Najprej sem napisala nekaj iger ob prihodu sv. Miklavža in ob materinskem dnevu (igri Otroška zadrega in Angeli prepodijo skušnjavce sta izšli pri založbi Družina), potem dve igri za srednješolce v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku, kjer sem zaposlena in imam prav tako igralsko skupino, letos pa še satirično komedijo za moravški oder Umetnik na poiskanju ali vse za fasado. Kljub želji po pisanju sem velikokrat mislila, da sem prezaposlena in nimam časa pisati daljšega besedila. Potem pa sem spoznala, da se čas najde, če se človek odloči, da bo nekaj naredil, saj potem pride umetniški navdih. Tako tudi odpadejo težave z avtorskimi pravicami.



**Predstava Umetnik na poiskanju ali vse za fasado, ki smo jo videli tudi v Kulturnem domu v Lukovici, v svojem bistvu dobro prikazuje mesto kulture na vasi. Kakšen je odziv gledalcev na njeno vsebino?**

Igra je napisana na podlagi mojih osebnih doživljanj ter izkušenj na področju kulturnega delovanja v kraju. Pri mnogih Moravčanih, vsaj pri tistih, ki so mi povedali, je igra doživela zelo ugoden odziv. Nekateri bi radi že kar nadaljevanje. Iskali so tudi podobnosti med domačimi in dramskimi osebami v igri. Vendar so tudi gledalci od drugod ugotavljali, da se kulturi godi podobno tudi v njihovem kraju, zato so problemi, kakor tudi človeške slabosti dramskih oseb te igrje zelo splošni in jih najdemo povsod. S to satirično komedijo sem želela pokazati na te slabosti, morda tudi sporočiti, da je kulturno delo premalo cenjeno in da tisti, ki skrbijo samo za svojo blaginjo, ne morejo in ne smejo samo zahtevati svojih pravic, ampak tudi kaj narediti za to, da nam bo vsem lepše. Nekateri so mi povedali, da so se identificirali z vlogo učiteljice Mete, pozitivne osebe igrje. Če se je pa kdo identificiral tudi z vsevednim tajnikom krajevne skupnosti, s sebično Mojco ali Gašperjem, pa mi ni nihče "zaupal".

**Kakšne so izkušnje z igralci? Vas je morda kdaj pred predstavo "zgrabila" panika in niste dovolj zaupali njihovi pripravljenosti, saj gre navsezadnje za neprofesionalne igralce?**

Največja napetost je pred premiero, saj nikoli ne vemo, ali bo igra "vžgala" ali bomo "pogoreli". Naprej je lažje igrati, čeprav vedno prihaja do različnih zapletov in napak, enkrat enega, drugič drugega igralca ali pa tehnične ekipe. Največji stres zame so gostovanja na drugih odrih, saj se ob tem marsikaj dogaja. Najhuje je bilo, ko smo bili na gostovanju v Poljanah pri Škofji Loki. Dvorana je bila nabito polna, gledalci že nestrpní, mi pa nismo mogli začeti s predstavo, ker je bil eden od glavnih igralcev še nekje na poti med Italijo in Slovenijo. Ko sem se pripravljala, da po petnajst minutni zamudi odpovem predstavo, se ta "izgubljeni" igralec pojavi na odru in vsem se je odvalila skala od srca. Naslednje leto, spet so bile to Poljane in polna dvorana, smo zaradi nesporazuma okrog prevozov, doma "pozabili" enega od igralcev. Hitro je bilo treba organizirati iskalno akcijo in prevoz za starejšega igralca brez izpita v dobro uro oddaljene Poljane. Tokrat smo začeli pravočasno. Sicer se pa vedno zavedam, da je sodelovanje pri igri prostovoljno in da to pomeni za vsakega veliko obveznost, zato sem hvaležna vsem sodelujočim, ki sprejmejo to nalogo resno, se redno udeležujejo vaj in žrtvujejo svoj prosti čas za delo v društvu.

**Kako lahko svoje poklicno delo uskladite z družino?**

Na srečo imam tak poklic, ki ga z veselim opravljam, hkrati sem pa lahko doma takrat, ko imajo otroci, ki obiskujejo tretji, peti in sedmi razred osnovne šole, počitnice. Tudi sama poučujem v srednji šoli. Doma imamo še majhno kmetijo, mož pa je tudi precej zaposlen s službo in političnim udejstvom v občini, zato nam vsem skupaj dela res ne zmanjka. Živimo tudi v skupnem gospodinjstvu z moževno mamo, ki je zelo skrbna in ima razumevanje za moje kulturno udejstvanje v kraju. Tako najini otroci niso bili nikoli brez varstva, če sva bila midva zdoma. Pomembno je tudi to, kako si človek razporedi čas. Dan lahko hitro "zabijemo" z nepotrebnimi obiski trgovin, z gledanjem televizije, nekoristnimi klepeti v gostilnah ali ob kavici in še z marsičem. Ker sem bila že od malega navajena koristno preživljati prosti čas, ki ga je bilo na kmetiji vedno premalo, mi to pomaga še danes.

**Imate morda tihi kotichek, v katerem ustvarjate? Je za umetnika samota nujna?**

Velikokrat sem si želela, da bi se lahko vsaj za nekaj dni umaknila v samoto in tam ustvarjala. Zaradi družine in obilice dela pa to nikoli ni bilo mogoče. Tako je dopoldne moj tihi kotichek za računalnikom v dnevni sobi, ko imam službo popoldne, otroci pa so v šoli. Takrat se



lahko brez slabe vesti, če ni nujnega drugega dela, nekaj časa posvetim pisanju. Pišem za Novice iz Moravske doline, sem tudi članica uredniškega odbora, včasih za Družino, velikokrat pišem govore za različne priložnosti v društvu, cerkvi ali pa nagovore ob družinskih praznikih. Včasih pa moram pisati, ker se že mudi, ko hčerka vadi klavir ali je okrog mene pravi živžav. Takrat sem po navadi sitna in hočem mir, kar pa otroci včasih razumejo ali pa tudi ne.

### V igrah, ki jih režirate, nastopajo tudi vaši otroci. Jih morda usmerjate v igralski poklic?

Ne, vsekakor ne zavestno. Biti amaterski igralec se mi zdi zanimivo, medtem ko mi način življenja poklicnih igralcev ni preveč všeč. Že moj oče je igral v amaterski skupini v mladih letih. In ker jabolko ne pade daleč od drevesa, sem tudi jaz veliko nastopala in to si želita tudi dva od mojih treh otrok. Če sta primerna za določeno vlogo, ju vključim, včasih pa se pojavi tudi ljubosumje in tekmovalnost med njima, ko eden nastopa, drugi pa ne. Tudi naša otroška dramska skupina uspešno uprizorja igre ob sv. Miklavžu, letos je uprizorila tudi Pekarno Mišmaš, zato je priložnosti za nastope vedno dovolj. Nasploh želimo v našem društvu čim bolj vključiti tudi otroke v kulturno življenje, zato smo kar nekakšno družinsko kulturno društvo.

### In sporočilo našim bralcem in gledalcem vaših predstav?

Vsem, ki obiskujete naše nastope in spremljate delo društva, se najlepše zahvaljujem. Tudi vašemu Kulturnemu društvu Janko Kersnik, s katerim sodelujemo, se zahvaljujemo za pomoč pri organizaciji gostovanj pri vas. Navsezadnje smo sosedje, zato je prav, da s med krajema spleteno mnoge prijateljske in sorodstvene vezi, zato upam, da bo naše sodelovanje iz leta v leto plodnejše.

Marta Lavrič

## OBČINA IN MI

Leta bežijo, kraji, ljudje in pridobitve pa ostajajo. Pred leti so se vasi lukoviške občine izgubljale v sivini nekega časa in videti je bilo, da se kraji v Črnem grabnu nikakor ne bodo izvlekli iz zaostalosti, v katero so bili pahnjeni. Pomlad pa je prinesla tudi v te kraje nov pomladanski zagon, ki ima za cilj ujeti čas in iti v korak z razvitim svetom. Ljudje, ki so poprijeli za delo in prejeto dediščino, ki je bila prej breme kot darilo, se niso ustrašili nalog, ki so bile pred njimi in pred nami vsemi - tistimi občani, ki zaupajo vase in tudi vedo, komu so zaupali vodenje nove občine.

Danes je občina eno samo veliko gradbišče - ne samo avtocesta, tudi v vsakem zaselku ali vasi se ljudje prebujajo in hočejo, da v kraj pride voda, telefon, asfaltna cesta, nov lokal... Želja je toliko, da vseh ne bi izpolnil niti Miklavž, ne Božiček, pa tudi dedek Mraz ne.

Prav je, da podpremo vodstvo naše občine, ki ima za župana človeka, ki se z vsem srcem zavzema, da bi prisluhnil in izpolnil tiste potrebe, ki so najnujnejše, ki imajo prednost, da se ohrani ravnotežje razvoja v občini. Seveda za vse ne bo nikdar vse urejeno. Težko je naenkrat ali v nekaj letih nadoknaditi zaostanek pri razvoju, ki je bil ustavljen pred štiridesetimi leti na račun razvoja centra bivše občine. Veliko nas je samo nemo gledalo, kako se izseljujejo mladi ljudje, kako odhajajo v kraje, kjer je bil višji standard in kos kruha lažje pridobljen kot pa tu, kjer ni bilo najosnovnejših dobrin. Redki so vztrajali. Na domačijah so ostajali starejši, nasledniki kmetij so ostajali samski, saj se je le redkokatero dekle odločilo za fanta 'tam gori v hribih'.

'Odgovorni' pa so vztrajno držali ljudi v vaseh, kjer ni bilo možno, da bi sin ali hči postavila hišo na svoji zemlji poleg očetove - tega niso smeli storiti, saj ni bilo zazidljivih parcel.

Bivši občinski funkcionarji še vedeli niso, kje so meje bivše občine. Kaj šele, da bi se pozanimali za probleme svojih občanov. Zato je prav, da se zavemo, da je čas, ki je pred nami v veliki meri odvisen od nas samih, od odnosov, ki vladajo med nami, in kakršni bodo tudi v prihodnje. Prav je, da se zavedamo, da bomo obstali, če bo med nami vladalo razumevanje, sloga in solidarnost, ki jo slovenski človek nosi že od zibelke v sebi. Te vrednote so večkrat preveč skrite ali pa jih posamezniki izkoriščajo s tem, ko govorijo, da smo slabi, privoščljivi, škodoželjni in podobno. Tej miselnosti je treba narediti konec.

Občinsko vodstvo z županom vedno poudarja, da je potrebno ob posameznih komunalnih delih pridobiti soglasja krajanov. Ta soglasja so prevečkrat povezana z nerazumevanjem posameznikov, ki s tem ovirajo napredek. Tako bi bila dela hitreje in ceneje opravljena in bi bil napredek še večji. Krajevne skupnosti ob teh nalogah s svojo zelo važno vlogo lahko prispevajo k hitrejšemu reševanju težav ali pa jih še podvajajo.

Ob proračunu občine, ki zagotavlja, da se realizirajo najnujnejše naloge pa je potrebno, da se ob iskanju finančnih virov načrtuje srednjeročna oziroma dolgoročna politika razvoja občine, ki mora imeti izoblikovano prioriteto del. Menim, da je potrebno v prioriteti zagovarjati v prvi vrsti zagotovitev, da vsi občani občine Lukovica pijejo zdravo pitno vodo v zadostnih količinah. Ironija je, da v občini iz vsakega malo večjega kamna, ki ga premakneš, teče

voda, občina pa iz svojega proračuna nameni ogromno sredstev za prevoz pitne vode, posebno v sušnih obdobjih. Zato je prav, da podpremo občino, da si v letošnjem letu zada nalogo, speljati strokovno izpeljano nalogo, da vsi zaselki, ki imajo probleme z vodno oskrbo, dobijo takšno vodovodno omrežje, ki bo zagotavljala zadostne količine in neoporečnost. Prav tako naj se dokončajo dela pri asfaltiranju posameznih povezovalnih cest, kot na primer med Vrhom in Korenom, saj je nevdržno, da šolski kombi vozi ob vsakem večjem deževju več kot 1 km po obupno razriti cesti. Konec koncev je samo 'flikanje' ceste verjetno dražje kot pa protiprašna zaščita - asfalt.

Prav bi bilo, da bi ob navedenih prioritetah tekla tudi prioriteta za mlade občane, ki bi nujno potrebovali več manjših mest za rekreacijo (nogometno igrišče, igrišče za košarko). Le-to naj bi se vsaj predvidelo v spremembah plana občine Lukovica. Zasebnika ŠRC pa bi bilo potrebno pohvaliti, ker samoiniciativno skrbi za rekreacijo občanov. Prav tako bi bilo potrebno v samih spremembah plana predvideti, da se lahko posamezne kmetije preusmerijo v turistične, saj bi s tem ne le obogatili našo turistično ponudbo, ampak bi omogočili večjo zaposlenost naših ljudi ter obstanek kmetij in občanov na svoji zemlji. Potrebno je, da se v samih spremembah sprejme, da vsakemu, ki bi želel preiti zaradi težav kmetovanja v turistično dejavnost, to omogoči. Nevzdržno je, da je za samo spremembo potrebno kup papirjev in soglasij, in to samo zato, ker bi človek rad delal in ne bil v breme države. Ne nazadnje pa bi bilo prav, da se v načrtih predvidi tudi, kam s starejšimi občani, v tem smislu, kje naj se le-ti zbirajo. Ti občani se konec koncev lahko zbirajo tudi v gostilni ali na obiskanem kmečkem turizmu-kmetiji odprtih vrat, ki ima poleg ostale ponudbe »balin plac«.

To navajam zato, da se v spremembah planov ali novem razvojnem programu občine določijo pravila, kako priti do teh novih športnih površin, saj drugače naletimo na birokratsko frazo »ni možno, ker je parcela v 1. območju kmetijskih zemljišč«. Tako bodo mladi dobili nove in nove možnosti in vzpodbude, da bodo ostali doma ali v bližnjih vaseh. Prav je, da se tradicija in nove ideje skupaj vključijo in najdejo pot novi Lukovici, novemu Črnemu grabnu, v novi Evropi.

Naj ob tej priliki izrazim tudi željo, da občina Lukovica izkoristi priliko in podjetje Gasto, ki izkorišča kamnolom v Lukovici, vključi v svoje razvojne programe, tako da bo prostor, pridobljen po izkopu peska, ostal zanamcem kot lep, urejen, ozelenjen in primeren za mnoge dejavnosti, ki jih sedaj v tej ozki dolini ni možno izpeljati.

Janez GUBANC



## VARPA, ŠPORT ZA VSE GENERACIJE

Varpa je disk, ki ga tekmovalci mečejo na cilj, oddaljen 20 m. Teža diska je prilagojena moči in starosti igralca, prav tako pa je tudi razdalja meta lahko krajša od navedenih metrov. To je šport, ki je doma na Švedskem. V Sloveniji pa ga gojimo 30 let. Petnajst let pa se s tem športom ukvarjajo tudi člani Športnega društva Krašnja. Za dobre rezultate je potrebna velika koncentracija in natančnost pri metih, pa seveda dobra tehnika. To zahteva veliko treninga in ker so tekmovalna precej dolga, tudi dosti kondicije. Vsekakor pa je to šport, pri katerem ni agresivnosti, obvladovanje telesa in duha pa daje dobre rezultate. Na Švedskem je to družinski šport in prav nič ne bi škodilo, če bi to postal tudi pri nas, saj naše družine prav tako potrebujejo aktivnosti, ki bi jih združevale.

Udeležil sem se dveh tekmovalj. Prvo je bilo v Krašnji. Tekmovalo je pet ekip. Prvo mesto je dosegla ekipa Špik iz Gozda Martuljka, drugi so bili Jeseničani in tretji Krašnjani. Kar štirje krašenski igralci so se uvrstili med deset najboljših, in takrat najboljši med njimi, Peter Pirnat, na tretje mesto. Zmagal je Jeseničan Vito Modic, drugi pa je bil Lojze Mertelj iz Špika.

Druga tekma pa je bila v Rutah, ki so pridobile staro ime, sicer jih poznamo kot Gozd Martuljk. Tokrat so imeli naši tekmovalci slabši dan, saj so ekipno zasedli četrto mesto med sedmimi ekipami. Boljši so bili Špik II na prvem mestu, Jesenice druge in Špik I na tretjem mestu. Med posamezniki je bil naš najboljši Anton Požar na petem mestu. Zmagal je Blažević iz Ljubljane, sledil pa so mu Robič, Potočnik in Ivančič, vsi Špik. Vseeno pa se je Marjanu Štruklju, Marjanu Prvinšku in Janezu Rodetu uspelo uvrstiti med deset najboljših.

Vsekakor je bilo jasno, da pri Špiku več in bolje trenirajo, pa tudi



Varpa zahteva veliko tehničnega znanja



več tekmovalcev imajo. Najmlajša med njimi je Sanja Oman, ki pri svojih trinajstih letih že sedem let meče varpo in spremlja svojega očeta Bogdana na tekmovaljih, tudi na Švedskem, kjer je bila zaradi svojih tekmovalnih uspehov deležna posebne pozornosti. Kaj reči za konec? Najlepše pri tem tekmovalju je prijateljstvo, ki je med varpisti očitno. Njihovo druženje po tekmah to potrjuje. Na tekmah ne potrebujejo sodnikov, ampak drug drugemu merijo rezultate, kar je mogoče le pri prijateljih. Šale, ki jih tudi med tekmo ne manjka, niso nikoli grobe. Očitno varpa vzgaja dobre ljudi in takim se je lepo pridružiti.



V. G. Krašenska ekipa



## ŽE Peto srečanje in pohod

V petek, 18. maja, smo se zbrali na petem srečanju v spomin na našega prijatelja Staneta Belaka - Šraufa. Člani Gorske reševalne službe iz Ljubljanske postaje so nam pokazali reševalno opremo. Posebno zanimivi so bili reševalni psi, ki so nam pokazali svoje znanje pri premagovanju ovir. Sledil je kulturni program, v katerem so sodelovale članice našega kulturnega društva in oktet bratov Pirnat. Posebej nas je prevzel magnetofonski posnetek Šraufovega pogovora z novinarjem, v katerem je govoril o svojem sodelovanju s Športnim društvom. V nadaljevanju večera je Davo Krničar, naš znani alpinist in ekstremni smučar, govoril o svojih pogledih na ta zahtevni šport in o vedenju, ki ga je črpal iz Šraufovih spoznanj za svoje podvige. Alpinist in osvajalec severnega tečaja Stane Klemenc pa je povedal nekaj svojih doživetij s Stanetom Belakom. Večer se je nadaljeval v sproščnem klepetu z alpinistoma in člani GRS Ljubljana. Davo, ki je bil prvič med nami, je izjavil, da se bo vedno rad odzival našim povabilom, saj je vzdušje, ki ga je doživel, za vsakega, z napori in obrekovanji prizadetega človeka, res pravo zdravilo.

V zgodnjem sobotnem jutru naslednjega dne pa so pohodniki krenili na pot petega Šraufovega pohoda. Tokrat so marljivi člani Športnega društva natančno označili obe varianti tradicionalnega pohoda, kar je po mnenju pohodnikov naredilo pohod lepši in bolj sproščujoč, saj ni bilo nobene ovire, da si je lahko vsak sam izbral tempo za premagovanje dolgih kilometrov poti. Vseh pohodnikov je bilo skoraj dvesto. Nekatere sem povprašal za mnenje:

Barbara, Maja in Mojca: "Prvič smo šle skupaj. Bilo je odlično. Skoraj vso pot smo prepevale, pa klepetale tudi, seveda." Barbarin pes Šon je šel z njimi, kot varnostnik.

Peter iz Kamnika: "Odlično markirano! Še bom prihajal! Tak pohod je res pravi užitek za vsakega."

Jože z Gorenjske: "Kar preveč sape sem pustil na vaših gričkih. Drugo leto se vrnem ponjo!"

Ivan, kraj neznan: "Fletno je, fletno, le čaj ima premalo promilov!"

France iz Mekinj: "Pogrešal sem gobe, ki sem jih nabiral na lanskem pohodu za krof. Vse drugo, tudi sonce, vam pa oprostim!"

Tomaž, ki je hodil skupaj s Francijem: "Bilo je tako romantično jutro, da sva morala kar močno hiteti, sicer bi naju romantika pokopala. Pa kaj, ko ni bila z menoj raje kakšna Francka, tako nama je ostala le znojna kopel."

Na štartno - ciljnim prostoru je klovn Žare odpel, odigral in odtelovadil svoj stominutni program. Pohodniki so se okrepcali z joto in tekočimi dodatki in se v poznem popoldnevu počasi razšli. Okoli šestdeset sodelujočih pri pripravah in izvedbi letošnjih Šraufovih prireditev se je lahko zadovoljno umaknilo k zasluženemu počitku. Hvaležni smo sponzorjem, zlasti Občini Lukovica, ki so nam omogočili, da smo s svojim delom in njihovimi sredstvi uspeli zopet pripraviti prireditev, ki je lahko v ponos kraju in občini, saj združuje različne ljudi in omogoča prijateljstva, ki bi jih brez takih prireditev ne bilo.

V. G.



Pohodniki so vseh starosti



Na kontrolnih točkah je veselo



Gasilci so vedno v pomoč



## NOGOMETNI PRAZNIK V ZLATEM POLJU

Da je Zlato Polje zares zibelka nogometa in vabljliva točka, potrjuje številno nastopajočih ekip na turnirju, kate-rega je organiziralo tukajšnje ŠD.

Iz petih občin je sodelovalo kar šestnajst ekip, takšnega števila nastopajočih v Zlatem Polju še ni bilo. Prve ekipe so pokazale svoje nogometne spretnosti že v nedeljskih jutranjih urah, sicer pa je bilo ves dan lahko uživati ob lepih igrah nogometašev. Da je bil res pravi nogometni praznik, pa je poskrbelo tudi vreme in s tem privabilo gledalce še v večjem številu. Odlično je opravil svoje delo sodnik g. Franjo Vugrinec, res pa je, da so k temu pripomogli tudi igralci z zelo fer igrami. Poudariti moram, da so se člani ŠD resnično potrudili pri organizaciji tega turnirja, poleg tega pa zaslužijo veliko pohvalo, saj so osvojili odlično četrto mesto. Tretja je bila ekipa REMIH iz Tuhinja, v velikem finalu pa sta se za drugo in prvo mesto pomerili ekipi BISTRICA Junajted iz Domžal in ekipa SENTIMENTI iz Šmartna. Slednja je prejela zmagoviti pokal.

Ob koncu naj izrazim zahvalo ŠD Zlato Polje vsem nastopajočim igralcem in



Tudi brez sonca je bilo vroče

vodjem ekip za udeležbo ter prisrčno povabilo na naslednji turnir.

Pa še to: Na povabilo veteranov NK iz Domžal smo v mesecu maju odigrali nogometno tekmo z njihovo ekipo ter tako potrdili že nekaj let staro tradicijo. Za našo ekipo je to vedno velik izziv, še posebno pa nočna tekma pod reflektorji. Po borbeni igri na obeh straneh smo se z zmago naše ekipe najbolj veselili mi, ob

druženju po tekmi pa tudi gostitelji niso mislili na rezultat.

Prevladalo je skupno mnenje, da je potrebno druženje gojiti tudi v bodoče ne glede na to, da smo občinsko ločeni, povabilu selektorja g. Bojana Osolina pa se bomo radi odzvali. Naj končam z besedami: Hvala vam, VETERANI nogometnega kluba iz Domžal.

V. G.

## POKALNO PRVENSTVO SLOVENIJE V IN LINE HOKEJU

V Rekreativnem centru Urbanija v Lukovici je v soboto, 19., in v nedeljo, 20. maja, potekalo pokalno prvenstvo Slovenije v IN LINE HOKEJU za leto 2001.

Na prvenstvu je sodelovalo 21 ekip iz vse Slovenije. Prvi del, 11 tekem, se je odigralo v soboto po sistemu izločanja.

Ekipe, ki so se uvrstile v drugi del tekmovanja, pa so se v nedeljo pomerile za prvo mesto.

V finalu tekmovanja sta se pomerili ekipi RCU Jesenice, ki je v polfinalni tekmi izločila ekipo MISSION ASA Naklo (5:4), in

ekipa PIRNAHA iz Pirana, ki je v polfinalu odpravila ekipo TRIM TIM Žirovnica (4:2).

Finalna tekma je potekala v naelek-trenem ozračju, kjer so bili v končnici boljši Pirančani, ki so zmagali s končnim rezultatom (5:1).

Občinske barve je tokrat zastopala ekipa RCU Prevoje, ki se je v končni razvrstitvi uvrstila na odlično 6. mesto.

Za prvo mesto je ekipa iz Pirana poleg pokala dobila tudi prehodni pokal, kate-rega lanskoletni nosilci so bili hokejisti MISSION ASA iz Naklega.

Gostitelj tekmovanja RCU Urbanija je ob zaključku tekmovanja zmagovalno ekipo nagradil s picami.

OI



Mike s sestrico

## ODMEVNA UVRSTITEV MLADEGA TENISAČA NA MEDNARODNEM TEKMOVANJU

Na mednarodnem teniškem tekmovanju do 12 let - CROATIA CUP 2001 v sklopu ETA TOUR 12 & U, ki je bilo 14. maja v Čakovcu, se je odlično odrezal Mike Urbanija.

V igri posameznikov se je z zmago nad najboljšim igralcem iz BiH uvrstil med 8 najboljših, v nadaljevanju je moral priznati premoč slovaškega nasprotnika.

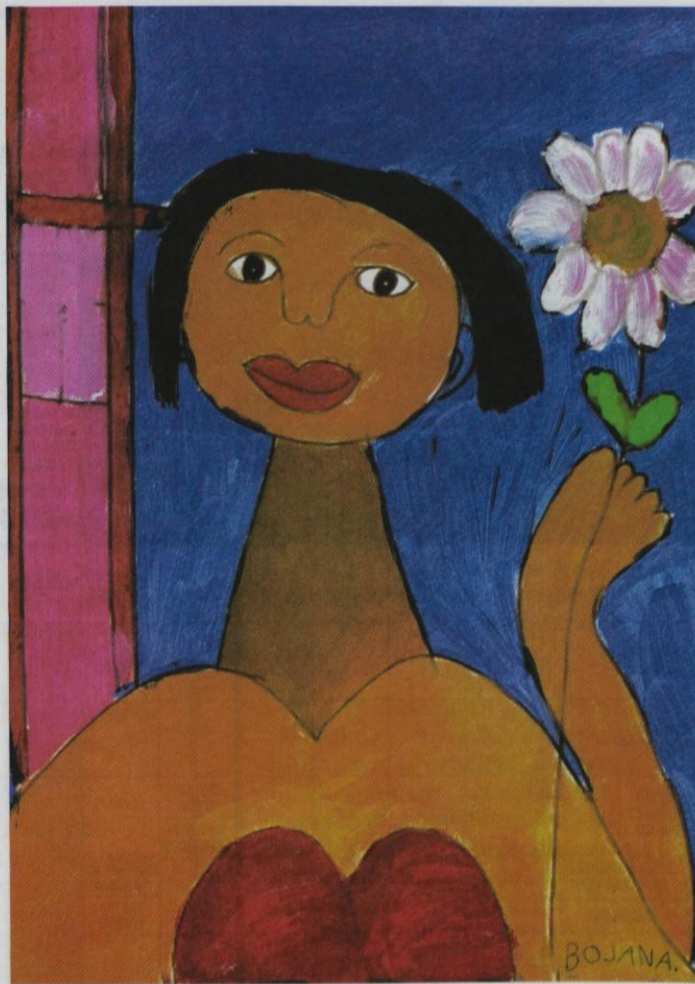
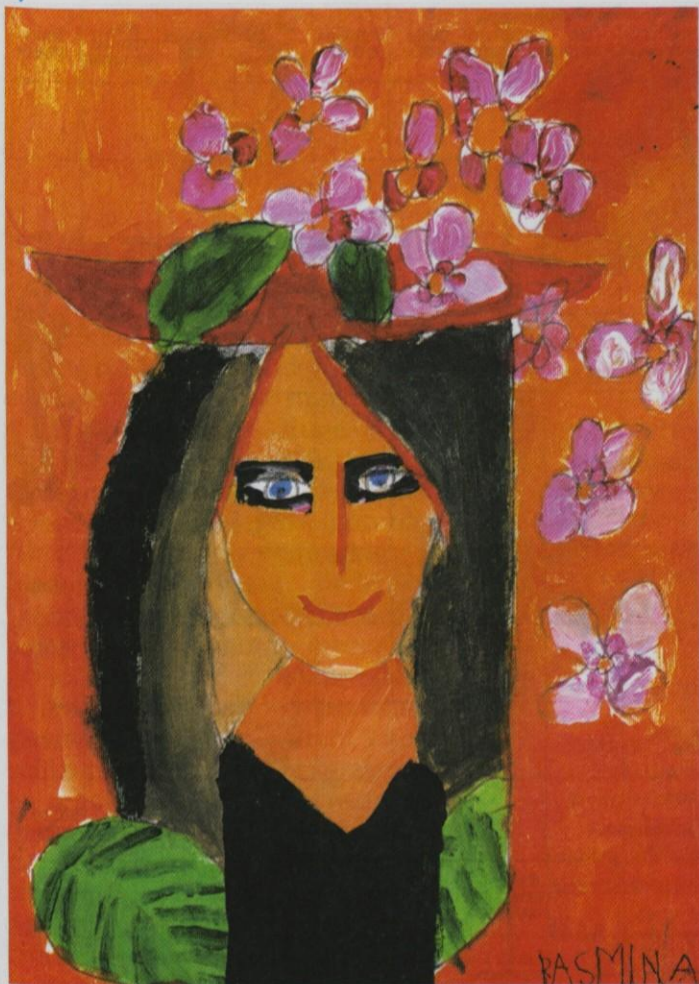
V igri dvojic pa sta z Madžarom Tothom osvojila prvo mesto.

OI



Lukovico so zastopali Prevojci





Mladi umetnici Bojana in Jasmina

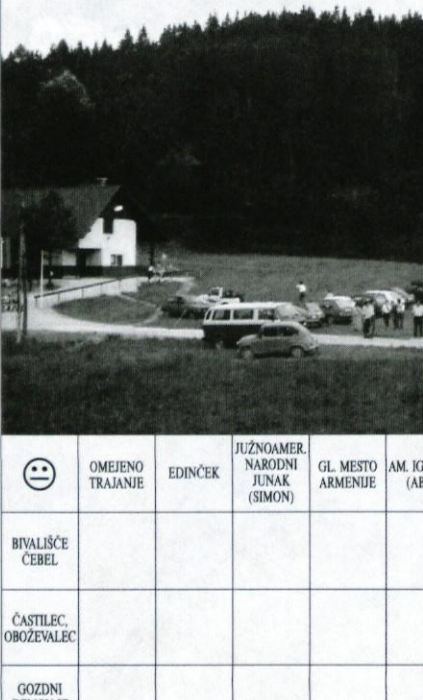
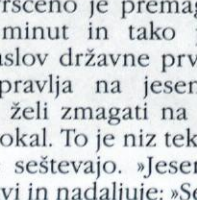


Naš poštar Miško



Paša se je pričela



				☺	MAT. KRIVULJA (STOŽNICA)	STAROGRŠKI PESNIK	DEL ROKE	NEKDANJI PREBIVALEC PIRENEJSKEGA POLOTOKA	RIBIŠKA MREŽA	AVTONOMNA POKRAJINA	IME VEČ KRALJEV BURUNDIJA	JUG. DENAR. ENOTA	PRIPAD. NEKD. KM. STR. V RUSIJI	RENATA TEBALDI			
				JUŽNO-AMERIŠKO DREVO													
				PRIPADNIK KRŠČ. SEKTE PREKRŠČEVALCEV													
				NASELJE NA NOTRANJSKEM									DALMATINSKO Z. IME				
				ANGL. PLOŠČ. MERA								DRŽAVNA BLAGAJNA	STEKLOVINA V ZRKLU				
				KRATICA ZA BRUTOREGISTR. TONO							NEVARNA DIVJA ŽIVAL	ZNIŽANA NOTA E					
ČETRTI IN DRUGI VOKAL							MESTO PRI BUDIMPEŠTI	ZAGREBSKA ČASOPISNA HIŠA			DEMI MOORE	GORA NA AVSTR. KOROSKEM					
☹	OMEJENO TRAJANJE	EDINČEK	JUŽNOAMER. NARODNI JUNAK (SIMON)	GL. MESTO ARMENIJE	AM. IGRALKA (ABBE)	JANEZ TRDINA	OTOK V KIKLADIH	GLEJ SLIKO						RADJI			
BIVALIŠČE CEBEL									SL. IGRALKA (LOJZKA)								
ČASTILEC, OBOŽEVALEC									GORATI DEL JUŽNE PALESTINE			RIMSKA BOGINJA JEZE					
GOZDNI DEMON IZ GRŠ. MIT.						SEVERO-VZHOD			NOČNE PTICE			KONEC POLOTOKA NEM. SKLADATELJI (FRANZ)		PRIST. MESTO V ITALIJI			
NEKD. SLOVENSKA SMUČARKA SITAR							IME NAJV. SL. PISATELJA						KRAJ PRI LJUBLJANI				
BOŽJEPOTNIK							PAS PRI KIMONU		DEL PSEVD. IGRALKE IDE KRAVANJE				ENAKA SAMOGL.				
UREJENA OBALA				PONIKVE					RASTL. Z RAZNOBARV. CVETOV								
SL. ELEKTROTEHNIK (MARIO)				REKA V ŠVICI			NEUMEN ČLOVEK		KRAJ PRI BREŽICAH								
STANJE BREZ. HRUPA				SL. IGR. RANER				IRIDIJ		BOGDAN OSOLNIK	ORANJE	AVT. OZNAKA REKE	ZAČETEK ABECEDE	TANTAL	LATINSKI VEZNIK		
ALFI NIPIC			DALJŠE ČASOVNO ODOBJE				PRIPOVEDNA PESNITEV	ELVIRA KRALJ						KARLI ARHAR			
RENIJ			ZVESTA DOMAČA ŽIVAL					NATANČEN PISMEN IZDELEK O KAKEM VPRAŠANJU						KRIŽANKO SESTAVILA ČILKA URANKAR			

## Rešitve iz prejšnje križanke:

Zlato Polje, referendum, apis, ki, pi, Dante, ais, Ivi, grinta, ritmojster, Aden, Asir, natan, ak, Velesovo, ažur, aki, Erika Hess, Eban, at, RN, avesta, naklon, bahrajn, log, Iplas, Amat, al, pest, jak, luk, ar, ose, morena, Isarco, mat, Eva, sestina, lesteneč, tri, Ian, Aka, capa

## JESENSKI TEKI BODO MOJI

Naša tekačica Darja Kokalj, še vedno aktivno teče. Trenutno je na novem delovnem mestu, zaradi česar je izpustila nekaj tekem. Tako je v letošnjem letu tekla le januarski cestni tek v Dolskem, kjer je zasedla tretje mesto. Udeležila se je tudi državnega prvenstva v mnogoboju za policiste. Mnogoboj vključuje tek, premagovanje ovir in streljanje v treh položajih. Drugouvrščeno je premagala za skoraj dvajset minut in tako prepričljivo osvojila naslov državne prvakinje. Sedaj se pripravlja na jesenske tekme. Vsekakor si želi zmagati na tekmah za primorski pokal. To je niz tekem, katerih rezultati se seštevajo. »Jesenski teki bodo moji,« pravi in nadaljuje: »Sedaj



se pripravljam za Grosupeljski štiriindvajset urni tek. To je zame poseben izziv. Hitrost tu ni toliko pomembna, kot vzdržljivost. Šteje se kilometre, ki si jih pretekel. Moj cilj je preteči več kot 120 km. Upam, da se mi bo posrečilo.»

Sreča bo tu igrala kaj malo vlogo. Zavzeto treniranje in volja, ki je Darji prav gotovo ne manjka, bodo odločilni. Seveda, pri tem ne sme biti zdravstvenih težav. Zdravje pa je sreča in to bo gotovo potrebovala. Njeni nadaljnji načrti so usmerjeni na dolge proge. Dozoreva v tekačico, ki se bo začela lotevati maratonov. Nekje na obzorju njenih želja, pa se kažejo ultramaratonske tekme. Želimo ji, da zdravje ne zaustavi realizacije njenih želja.





## Kako zmanjšati stroške III.

Ko napoči čas obnove kotlovnice, največkrat pomislimo samo na zamenjavo kotla, vendar moderne naprave ne delujejo brezhibno, če manjkajo nekatere druge naprave ogrevanega sistema, npr. regulacija ogrevanja. Najbolje je vgraditi sodobno centralno regulacijsko napravo z dnevnim in tedenskim programom, ki zvesto sledi vsem (vremenskim) spremembam. S prilagojenim režimom obratovanja, ponoči ali takrat, ko stanovančev ni doma (npr. dopust) in s pravilno nastavitvijo, lahko pri porabi energije veliko prihranimo. Če je vgrajena ročna regulacija, jo lahko z razmeroma majhnimi stroški in posegi dopolnimo in jo posodobimo. Najbolj nesmotrno je izklapljanje ogrevalnih naprav, na primer ponoči ali med daljšo odsotnostjo. Bolj ekonomično je neprekinjeno obratovanje naprav po prilagojenem programu.

Stalno prižiganje in ugašanje ogrevalnih naprav lahko skrajša njihovo življenjsko dobo (korozija in kondenzacija), voda v ogrevalnem sistemu pa pri tem tudi ni zaščitena pred zamrzovanjem. Z vgradnjo termostatskih ventilov omogočimo bolj natančno uravnavanje temperature v posameznih prostorih. To je relativno poceni in majhen poseg na ogrevalnem sistemu, prinaša pa dokaj visoke prihranke (do 7%). Termostatski ventili skrbijo za zeleno temperaturo v prostorih. Pri tem upoštevajo vse notranje in dodatne vire toplote (pečica štedilnika, sonce, več ljudi v prostoru, itd.), tako da samodejno zapirajo radiatorsko gretje, ko je v prostoru dosežena zelena temperatura.

Hitro se obrestuje tudi vgradnja novega (sodobnega!) gorilnika. Novejše izvedbe imajo že vgrajene lopute, ki se po izklopu gorilnika samodejno zaprejo in zavrejo ohlajanje kotla. Pri oljnih gorilnikih je smiselna izvedba s predgretjem kurilnega olja. Za večje moči obstajajo gorilniki z dvostopenjskim delovanjem. Iz ekološkega vidika so predvsem zanimivi tako imenovani turbo gorilniki.



## ZAHVALA

*Ob boleči izgubi  
naše drage  
mame, babice  
in prababice*

### IVANKE KOSMATIN

Mežnarjeve mame iz Trnovč pri  
Zlatem Polju

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše ter vsem, ki ste jo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala dr. med. Mariji Starbek za dolgoletno zdravljenje ter medicinskima sestrama Irmi in Martini za nego na domu.

Zahvala župniku g. Petru Kvaterniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem, trobentaču za zaigrano Tišino ter govornikoma g. Francu Močniku in g. Vinku Jerasu.

Hvala g. Vrbančiču z Doba za vse pogrebne storitve.

Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih s toplo besedo lajšali bolečino.

Vsi njeni

Vgradnja sodobnih obtočnih črpalk z večstopenjsko ali zvezno regulacijo vrtljajev tudi ni zanemarljiv varčevalni ukrep. Pri večstopenjski črpalki ročno spreminjamo število vrtljajev in s tem pretok - količino ogrevalne vode. Na ta način zmanjšujemo tudi toplotne izgube. Najbolj smiselna je vgradnja črpalke z zvezno regulacijo vrtljajev ob stalnem vodnem tlaku in spreminjajočem se pretoku vode (potrebe ogrevanja). Te črpalke so energijsko varčne, imajo pa tudi možnost avtomatskega števila vrtljajev ponoči. Nekaj lahko prihranimo pri gorivu in električni energiji, če vgrajeni termostat izklaplja obtočno črpalke, ko temperatura ogrevalne vode pade pod določeno (nastavljeno) temperaturo. Za vse to pri sodobnih kotlih že skrbi samodejno reguliranje ogrevanja. Vgradnja števca obratovalnih ur gorilnika le posredno vpliva na zmanjšanje porabe energije, saj nam omogoča natančen izračun porabe goriva skozi šobo go-



*Solza, žalost,  
bolečina  
te obudila ni,  
ostala je tišina,  
ki močno boli.*

## ZAHVALA

Ob zatonu dneva, 28. 5. 2001,  
nas je zapustila draga mama

### FRANČIŠKA URANKAR

rojena MOČNIK  
iz Krašnje

V 76. letu starosti se je ustavilo tvoje plemenito srce, draga mama, a spomin na te, ne bo nikoli zbledel.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, dr. Babičevi, patronažnima sestrama Martini in Irmi za pomoč, izraze sožalja, podarjeno cvetje in maše, govorniku ob slovesu g. predsedniku KS Krašnja za iskren in čustven govor, pevcem iz Tosame, cerkvenim pevcem iz Krašnje, vsem, ki so drago mamo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala gospodu župniku iz Krašnje za lepo opravljen pogrebni obred.

VSEM ISKRENA HVALA

Žalujoči; sin Peter, hčerka Nani  
z družinama, vnuki Dušan, Urška,  
Petra, Nataša, brat in sestre  
ter ostalo sorodstvo

rilnika. Nadzorujemo lahko tudi, koliko časa gorilnik obratuje. Dolge prekinitve pomenijo, da sta gorilnik in kotel predimenzionirana, zato je izkoristek slabši in je poraba goriva večja. (Čim manj je prekinitvev, boljši je izkoristek kotla.)

ESP DOMŽALE  
IVAN KENDA, univ. dipl. inž.





## NEURJE JE GOSPODARILO V NAŠI DOLINI

“Voda odnaša cesto pred našo hišo!” me je klicala občanka s Podmilja. “Lukovica je polna vode, zalila je nekaj spodnjih prostorov hiš, tudi gasilski dom!” je sledil drugi klic.

V Lukovici so se gasilci in ogroženi krajani borili z vodo. Voda je na več mestih nanesla naplavine na ceste. Magistralna cesta je bila zaprta zaradi nanosa v Lokah in nagnjenega električnega droga. V Spodnjem Petelinjku je zalila kletne prostore. V Podmilju je razkopala dovozno pot. Radomlja je v vsem toku prestopila bregove. Tudi magistralna cesta je bila poplavljena na več mestih.

Gasilci so pomagali povsod. Marko Zupančič in Miro Lavrič sta s stroji odstranjevala nanose z magistralne ceste. Električarji so poskrbeli za drog. Najnujnejše so ljudje okoli svojih domov uredili. Promet skozi dolino je zopet stekel. Rane, ki jih je voda pustila vsepovsod, pa bo še potrebno odpraviti. Nekaj je bilo udorov, pa tudi nekaj manjših plazov. Rok za pomoč pa je bilo malo. Le vedno prisotni gasilci in redki posamezniki so odpravljali posledice neurja. Med slednjimi tistih, ki vedno vidijo polno napak, seveda ni bilo.

V. G.

